

Stølsheimen
verneområdestyre

Møteinnkalling

Utval: Stølsheimen verneområdestyre
Møtestad: Voss, Park Hotel Vossevangen
Dato: 27.02.2024
Tidspunkt: 12:00

Eventuelt forfall må meldast snarast til verneområdeforvaltar. Vararepresentantar møter etter nærare beskjed.

Orienteringar:

- Presentasjon om verneområdet og innføring for styret.
- Presentasjon av revidert skiltplan.
- Orienterer om honorar og reiserekning for styremedlem.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 1/24	Godkjenning av innkalling og dagsorden		
ST 2/24	Stølsheimen verneområdestyre - konstituering - styreperioden 2024 - 2027		2024/2160
ST 3/24	Val av styremedlem til å skrive under protokollen		
ST 4/24	Orienteringar og referatsaker		
RS 1/24	Konkurransedokument - Stølsheimen landskapsvernområde - skjøtselsarbeid i kulturlandskapet 2024 - 2027		2023/18310
RS 2/24	Konkurransedokument - Stølsheimen landskapsvernområde - istandsetting av murar i Galden - buføresti mellom Ålrek og Vøvringen		2023/18311
RS 3/24	Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Sogn og Fjordane - 21 landskap inngår i oversikten sendt fra Riksantikvaren		2022/11611
RS 4/24	Tilbakemelding - Renovasjonsordning - veglause grender i og nær Stølsheimen landskapsvernområde		2022/575
RS 5/24	Stølsheimen landskapsvernområde - Veileder om oppfølging av ulovlige forhold i verneområder		2024/2633
RS 6/24	Dispensasjon - delegert vedtak - Stølsheimen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel - trakkemaskin på snø - bygging - drive kraftledning 420 kV kabel - Refsdal-Modalen		2023/6438
ST 5/24	Stølsheimen verneområdestyre - prioritering av tiltak og bruk av tiltaksmidler 2024		2023/16900
ST 6/24	Stølsheimen landskapsvernområde - Brydalen - istandsetting av stølshus - Høyanger - gnr.4 bnr.4		2024/1979
ST 7/24	Saksframlegg - Stølsheimen landskapsvernområde - motorferdsel - snøskuter - beltevogn - drone - Etlavatnet m.fl. - Seafood tv as		2024/285
ST 8/24	Saksframlegg - Stølsheimen verneområdestyre - møteplan 2024		2023/16607

ST 1/24 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Arkivsaksnr: 2024/2160-0
Sakshandsamar: Anbjørg Nornes
Dato: 19.02.2024

Utval	Utvalssak	Møtedato
Stølsheimen verneområdestyre	2/24	27.02.2024

Stølsheimen verneområdestyre - konstituering - styreperioden 2024 - 2027

Innstilling frå forvaltar

Stølsheimen verneområdestyre vert konstituert med val av leiar og nestleiar, i medhald av punkt 2 i gjeldande vedtekter av 19.01.2024. Fylgjande er valde for styreperiodoen 2024 - 2027:

Leiar:
Nestleiar:

Saksopplysningar

Dokument som bakgrunn for saka:

- Oppnemning av medlemmer til Stølsheimen verneområdestyre, *Miljødirektoratet*, 26.01.2024
- Vedtekter for nasjonalpark- /verneområdestyrer oppnevnt i medhald av naturmangfoldsloven § 62. Fastsett av Miljødirektoratet 19.01.2024

På bakgrunn av framlegg frå kommunane og fylkeskommunen har Miljødirektoratet oppnemnt fylgjande medlemer for Nærøyfjorden verneområdestyre for perioden 2024 – 2027:

Styremedlem	Personleg vara	Representant for
Marta Sofie Vange	Hild Berglund	Vik kommune
Geir Helge Østerbø	Petter Sortland	Høyanger kommune
Benedicte Kragh	Samson Hamre	Voss herad
Liv-Anne Aanesen	Kjetil Eikefet	Modalen kommune
Alexander Fosse Andersen	Trude Brosvik	Vestland fylkeskommune

Ved oppnemninga av styremedlemmane er det teke omsyn til krava i likestillingslova. Oppnemninga gjeld også for 2028, til nytt styre er utnemnt.

Leiar og styreleiar i tidlegare styre:

Styreperiode	Leiar	Nestleiar
2011	Marta Finden Halset, Vik	Gunn Berit Lunde Aarvik, Voss
2012 - 2015	Marta Finden Halset, Vik	Hans Erik Ringkjøb, Voss
2016 - 2019	Olav Turvoll, Vik	Sigbjørn Hauge, Voss
2020 - 2023	Sigbjørn Hauge, Voss	Liv-Anne Aanesen, Modalen

Miljødirektoratet har 19.01.2024 fastsett felles vedtekter for nasjonalpark- og verneområdestyre som er oppnemnd i medhald av naturmangfaldslova § 62. I medhald av vedtektene punkt 2. siste ledd, skal styret sjølv velja leiar og nestleiar:

«Nasjonalpark-/verneområdestyret velger selv sin leder og nestleder»

Vedtektene punkt 6.3 opnar for at styret kan delegere mynde til forvaltarane i enkelte saker. Styret delegerte i 2015 mynde til forvaltar i medhald av vedtektene for styret (sak 24/15 – 05.10.2015):

«Stølsheimen verneområdestyre delegerer vedtaksmynde til forvaltar i saker som gjeld løyve etter dei spesifiserte dispensasjonsreglane punkt VI i verneforskrifta for Stølsheimen landskapsvernområde og naturmangfaldlova § 48.

Delegasjonen gjeld følgjande saker:

- *Saker etter dei spesifiserte dispensasjonsreglane om ferdsle og motorferdsle i verneforskrifta punkt VI nr. 6*
- *Saker etter dei andre spesifiserte dispensasjonsreglane i verneforskrifta og eller naturmangfaldlova § 48 der :*
 - *Det dreier seg om fornying av dispensasjon gjeve av styret eller arbeidsutvalet, og føresetnadane er tilnærma uendra*
 - *Det føreligg etablert forvaltningspraksis frå saker handsama av styret/arbeidsutvalet i tilsvarende saker*
 - *Forvaltningsplanen gjev eintydige føringar for utfallet»*

Vedtektene pkt. 6.9 opnar for etablering av arbeidsutval.

«Nasjonalpark-/verneområdestyret kan nedsette et arbeidsutvalg bestående av medlemmer fra nasjonalpark-/verneområdestyret.

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven og verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i forvaltningsplan eller andre retningslinjer og i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriften.»

Vurdering

Styret vel leiar og nestleiar. Styret må vurdere om det skal opprettast eit arbeidsutval. Det har ikkje vore etablert arbeidsutvalet i dei siste styreperiodane. Det har vore mindre saker for eit arbeidsutval etter vedtaket i 2015 om delegert mynde til forvaltar. Med eit styre på berre 5 medlemmer, har det ikkje vore vanskeleg å samla styret for handsaming av saker. Forvaltar ser difor ikkje at det er trong for etablering av arbeidsutval i Nærøyfjorden verneområdestyre.

Det er trong for å gjera endringar i gjeldande delegeringsreglar. Etter 2015 har det vore endringar i vedtektene til verneområdestyra. Dersom det er ynskje om endringar må styret gjera nytt delegasjonsvedtak. Forvaltar føreslår at delegeringsreglane vert lagt fram som sak til handsaming i neste styremøte.

Vedlegg:

- 1 Vedtekter nasjonalpark- og verneområdestyrer - januar 2024

Vedtekter for nasjonalpark-/verneområdestyrer oppnevnt i medhold av naturmangfoldloven § 62

Fastsatt av Miljødirektoratet 19.01.2024 med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 62 annet ledd tredje punktum, jf. delegeringsvedtak 8. januar 2021 nr. 65 og 15. januar 2021 nr. 82

1. Vedtektenes formål

Formålet med vedtektene er å gi bestemmelser om oppnevning av nasjonalpark- og verneområdestyret, og om styrets og nasjonalpark- /verneområdeforvalters myndighet og oppgaver.

Vedtektene skal videre legge til rette for en helhetlig og kunnskapsbasert forvaltning av verneområdene som forvaltes av nasjonalpark-/verneområdestyret i samsvar med verneformålet og i tråd med nasjonale mål og internasjonale forpliktelser.

2. Oppnevning og sammensetning av nasjonalpark- og verneområdestyrer

Nasjonalpark-/verneområdestyret oppnevnes av Miljødirektoratet etter innstilling fra berørte kommuner, fylkesting og Sameting.

Oppnevningsperioden for medlemmene i styret følger valgperioden for henholdsvis kommunestyrene, fylkestingene og Sametinget. Sammensetningen av nasjonalpark-/verneområdestyret skal følge kravene til kjønnsfordeling i likestillingsloven § 28.

Hver kommune skal være representert med ett medlem og innstiller en kvinne og en mann blant kommunestyrets medlemmer. Hver fylkeskommune skal være representert med ett medlem fra fylkestinget/fylkesrådet, og innstiller en kvinne og en mann blant fylkestingets/fylkesrådets medlemmer.

Medlemmene skal ha personlige varamedlemmer som møter når det faste medlemmet har forfall.

Nasjonalpark-/verneområdestyret velger selv sin leder og nestleder.

3. Nasjonalpark-/verneområdestyrets myndighet

Nasjonalpark-/verneområdestyret har følgende myndighet etter naturmangfoldloven:

- forvaltningsmyndighet etter verneforskrifter
- myndighet til å gi dispensasjon fra verneforskriftene med hjemmel i verneforskriftens dispensasjonsbestemmelser og naturmangfoldloven § 48
- myndighet til å utføre skjøtsel i verneområdene etter naturmangfoldloven § 47
- håndheving etter naturmangfoldloven §§ 69 – 72 og § 73.

Utøving av myndigheten skal skje i samsvar med naturmangfoldloven, herunder alminnelig bestemmelser om bærekraftig bruk i lovens kapittel 2.

Alle medlemmene i nasjonalpark-/verneområdestyret har et felles ansvar for en helhetlig forvaltning av verneområdene hvor ivaretagelse av verneverdiene og verneformålet er hovedoppgaven. Medlemmene av nasjonalpark-/verneområdestyret skal forvalte verneområdene i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for det enkelte verneområde.

Nasjonalpark-/verneområdestyret er en juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer.

Forvaltningsknutepunkt for verneområdet(ene) fastsettes av Miljødirektoratet.

4. Nasjonalpark-/verneområdestyrets sekretariat

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal ha et sekretariat som består av en eller flere nasjonalpark-/verneområdeforvaltere.

Nasjonalpark-/verneområdeforvalter(e) ansettes av Statsforvalteren.

Ansettelsen skjer etter egen instruks for ansettelse av nasjonalpark-/verneområdeforvalter utarbeidet av Klima- og miljødepartementet, og i dialog med styret.

Nasjonalpark-/verneområdeforvalteren er underlagt styret i forvaltningen av verneområdet.

Statsforvalteren har personal- og administrativt ansvar for nasjonalpark-/verneområdeforvalteren. Ved permisjon, langtidsfravær, eller der forvalter varsler om fratredelse fra sin stilling, skal Statsforvalteren i dialog med styret komme til enighet om hvordan forvalters arbeidsoppgaver skal løses inntil forvalter er tilbake, eller ny forvalter er ansatt.

Nasjonalpark-/verneområdestyret disponerer forvalterens arbeidstid.

5. Om møtene i nasjonalpark-/verneområdestyret

Kommuneloven kap. 11 om saksbehandlingen i folkevalgte organer kommer til anvendelse så langt de passer, med de tilpasninger som er fastsatt i disse vedtektene. Kommuneloven kap. 8 §§ 8-1 og 8-2 gjelder tilsvarende.

Nasjonalpark-/verneområdestyret bør tre sammen minst fire ganger hvert år og ellers når lederen bestemmer. Lederen plikter å kalle inn dersom minst en tredel av medlemmene ønsker det.

Innkalling til møte i nasjonalpark-/verneområdestyret skal varsles senest 2 uker før møtet. Endelig innkalling med saksdokumentene sendes senest 1 uke før møtet. Nasjonalpark-/verneområdestyret avgjør selv om det vil ta opp eventuelle saker som ettersendes senere enn dette.

Det føres protokoll fra møtene. Protokollen underskrives av styreleder og ett medlem som velges ved møtets begynnelse. Eventuelle protokolltilførsler må fremsettes i møtet.

Forvalters tilråding til vedtak skal fremgå av møteprotokollen.

For at nasjonalpark-/verneområdestyret skal være beslutningsdyktig må minimum halvparten av representantene være til stede. Vedtak fattes ved flertallsbeslutninger. Ved stemmelikhet har lederen dobbeltstemme.

6. Nasjonalpark-/verneområdestyret oppgaver

Nasjonalpark-/verneområdestyret har følgende oppgaver:

6.1. Behandle søknader

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal behandle søknader og treffe vedtak etter verneforskriftene eller etter naturmangfoldloven § 48, jf. § 77 annet punktum, i tråd med forvaltningsloven og naturmangfoldlovens bestemmelser.

Vedtak etter verneforskrifter og naturmangfoldloven § 48 som nasjonalpark-/verneområdestyret, forvalter eller arbeidsutvalget fatter, skal registreres i Miljøvedtaksregisteret innen tre virkedager, jf. forskrift om Miljøvedtaksregisteret § 3. Vedtak som gjelder håndheving (retting, tvangsmulkt mv) etter naturmangfoldlovens kap. IX skal ikke registreres i Miljøvedtaksregisteret.

Alle vedtak fattet av nasjonalpark/verneområdestyret, forvalter eller arbeidsutvalget skal sendes i kopi til Statsforvalteren.

6.2 Forberedende klagesaksbehandling

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal behandle klager på sine vedtak som forberedende klageinstans etter forvaltningslovens bestemmelser. Nasjonalpark-/verneområdestyret skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Dersom

nasjonalpark-/verneområdestyret ikke finner grunn til å endre vedtaket som følge av klagen, skal saken oversendes klageinstansen.

Miljødirektoratet er klageinstans for vedtakene som fattes av styret, eller av forvalter og arbeidsutvalg på vegne av nasjonalpark-/verneområdestyret.

Når det klages på vedtak truffet av nasjonalpark-/verneområdestyret, må forberedende klagebehandling skje i nasjonalpark-/verneområdestyret før saken eventuelt endes over til Miljødirektoratet som klageinstans. Også for vedtak truffet av arbeidsutvalget eller forvalter etter delegert myndighet, skal forberedende klagebehandling skje i nasjonalpark-/verneområdestyret.

Ved oversendelse av klagen til Miljødirektoratet skal nasjonalpark-/verneområdestyret fremstille saken på en oversiktlig måte og tilrettelegge grunnlaget for klageinstansens behandling. Kopi av alle sakens dokumenter skal vedlegges (kronologisk). Dersom forvalters innstilling fraviker nasjonalpark-/verneområdestyrets vedtak, skal dette fremgå av saksfremstillingen og møteprotokollen.

6.3 Delegere myndighet til forvalter

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi forvalteren myndighet til å treffe vedtak og beslutninger i følgende sakstyper på vegne av styret:

1. Behandle søknader om ferdsel og om motorferdsel etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser.
2. Behandle søknader etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48:
 - a) når vedtaket innebærer fornying av tidligere dispensasjon som er gitt av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget dersom forutsetningene for tillatelsen er tilnærmet uendret,
 - b) når det foreligger en etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget i tilsvarende saker og
 - c) når forvaltningsplan gir entydige føringer for utfallet av søknadsbehandlingen.
3. Treffe vedtak i samråd med styreleder når en sak haster fordi det er fare for skade eller annen negativ påvirkning på verneverdiene, for eksempel stans av ulovlig forhold, pålegg om retting eller direkte gjennomføring.
4. Behandle søknader om, eller på eget tiltak, endre frister som er fastsatt av nasjonalpark-/verneområdestyret.
5. Gi utsettelse av klagefrist etter forvaltningsloven § 29 fjerde ledd.
6. Treffe beslutning om utsatt iverksettelse etter forvaltningsloven § 42.

7. Beslutte oversendelse av saker til Miljødirektoratet med anbefaling om å ilegge overtredelsesgebyr.

Beslutningen om å delegere myndighet til forvalter må gjøres skriftlig og det må fremgå hvilken delegert myndighet forvalter har. Beslutning om delegert myndighet skal publiseres på nasjonalpark-/verneområdestyrets nettsider.

6.4 Følge opp brudd på verneforskriftene, naturmangfoldloven og enkeltvedtak

Nasjonalpark-/verneområdestyret har et selvstendig ansvar for å følge opp alle ulovlige forhold i verneområdene i medhold av reglene i naturmangfoldloven kap. IX om Håndheving og sanksjoner, som styret får kjennskap til. Dette kan f.eks. være brudd på naturmangfoldlovens bestemmelser, overtredelser av bestemmelser i verneforskriftene, eller brudd på enkeltvedtak eller vilkår i gitte tillatelser.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal vurdere hvorvidt overtredelsen skal anmeldes til politiet etter naturmangfoldloven § 75, eller sendes Miljødirektoratet for vurdering av overtredelsesgebyr etter naturmangfoldloven § 74. I vurderingen skal nasjonalpark-/verneområdestyret sikre at hensynet til både allmennpreventive og individualpreventive hensyn ivaretas for best mulig å kunne forebygge miljøkriminalitet. Dersom forholdet anmeldes, skal kopi av anmeldelse, samt avgjørelsesbeslutningen fra politiet, sendes Miljødirektoratet.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal i tillegg vurdere og følge opp ulovlige forhold i verneområdene etter bestemmelsene i naturmangfoldloven § 69 første ledd (stans og retting), § 70 andre ledd (tiltak ved uforutsette miljøkonsekvenser av lovlig virksomhet), § 71 første ledd (direkte gjennomføring) og § 73 første ledd (tvangsmulkt).

6.5 Utarbeide og revidere forvaltningsplaner

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal utarbeide og revidere forvaltningsplan for verneområdet. Oppstart av planarbeidet skal skje i dialog med Miljødirektoratet. Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene.

Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde en flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Før forvaltningsplanen sendes på høring skal endelig utkast sendes Miljødirektoratet for faglig gjennomgang. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.

6.6 Skjøtsel og besøksforvaltning

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal ut fra en vurdering av om verneformålet i de enkelte verneforskrifter oppnås, vurdere behov for og nødvendig gjennomføring av skjøtsel og tilrettelegging.

Plan for skjøtsel og eventuell tilrettelegging i nasjonalparker og landskapsvernområder skal inngå i forvaltningsplanen, jf. naturmangfoldloven §§ 35 og 36 siste ledd.

Forvaltningstiltak iverksettes på et kunnskapsbasert grunnlag i samsvar med vedtatte forvaltnings- og skjøtelsesplaner.

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan legge til rette for at verneområdenes potensial for verdiskapning utnyttes innenfor rammen av verneforskriftene og naturmangfoldloven i samsvar med besøksstrategi og forvaltningsplan. Nasjonalpark-/verneområdestyret bør innlede et samarbeid med lokalt reiseliv, øvrig reiseliv og aktuelle besøkssteder i dette arbeidet for å sikre at hensynet til verneområdet ivaretas. Nasjonalpark-/verneområdestyret er forvaltningsmyndighet og skal ikke opptre som kommersiell aktør.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal utarbeide årlige prioriteringer av skjøtelses- og forvaltningstiltak i verneområdene i tråd med den flerårige tiltaksplanen.

Som forvaltningsmyndighet skal nasjonalpark-/verneområdestyret i besøksstrategien vurdere behovet for særskilte informasjonstiltak. Nasjonalpark-/verneområdestyret er hovedansvarlig for informasjonstiltak og skal gjennomføre dette i henhold til Miljødirektoratets merkestrategi.

Nasjonalpark-/verneområdestyret tildeles etter søknad til Miljødirektoratet årlig midler til skjøtsel og forvaltning til prioriterte tiltak i henhold til vedtatte forvaltnings- og skjøtelsesplaner. Tildelingene skjer ut ifra de budsjettmessige rammer det enkelte året. Nasjonalpark-/verneområdestyret prioriterer bruken av de tildelte midlene. Alle tiltak skal være i tråd med godkjent forvaltnings- og tiltaksplan for verneområdene og andre relevante styringsdokumenter.

6.7 Grensemerking

Nasjonalpark-/verneområdestyret har ansvar for at det gjennomføres nødvendig grensemerking og vedlikehold av merkingen i verneområdene. Merkingen skal gjennomføres etter retningslinjer gitt av Miljødirektoratet i veileder om Opprettelse av verneområder (M-481).

6.8 Oppnevne rådgivende utvalg

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal oppnevne et rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området. Formålet er å legge til rette for et godt samarbeid mellom forvaltningsmyndigheten, offentlige organ, grunneiere, næringsliv, frivillige organisasjoner og samiske interesser der det er relevant.

Rådgivende utvalg kan bl.a. bestå av representanter for grunneiere og rettighetshavere, friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner (f.eks. natur- og miljøorganisasjoner) og særlig berørte offentlige organer.

Nasjonalpark- og verneområdestyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg.

6.9 Opprettelse av et arbeidsutvalg

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan nedsette et arbeidsutvalg bestående av medlemmer fra nasjonalpark-/verneområdestyret.

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi arbeidsutvalget myndighet til å treffe vedtak etter naturmangfoldloven og verneforskriftene i enkeltsaker som ikke er av stor betydning for verneverdiene. Arbeidsutvalgets vedtak skal treffes innenfor rammen av prinsipper fastsatt av styret for de ulike saksområdene i forvaltningsplan eller andre retningslinjer og i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriften.

6.10 Opprettelse av et administrativt kontaktutvalg

For å sikre at god samordning mellom forvaltning av verneområdene og annen kommunal forvaltning, bør nasjonalpark-/verneområdestyret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene.

Formålet er å formalisere forvalteren sin administrative kontakt mot kommunene og samordning med kommunal forvaltning ellers, å etablere kunnskap om forvaltningen av verneområdene i kommuneadministrasjonen og bidra til lokalkunnskap i forvalterens innstilling til styret.

6.11 Naturbase og rapportering

Nasjonalpark-/verneområdestyret har ansvar for at opplysninger i Naturbase om verneområdet er oppdatert.

Rapporter og anmeldelser for brudd på naturmangfoldloven og verneforskriften skal sendes til Miljødirektoratet.

7. Nasjonalpark-/verneområdeforvalters oppgaver

Nasjonalpark-/verneområdeforvalter har følgende oppgaver:

7.1 Sekretariat

Nasjonalpark-/verneområdeforvalters hovedoppgave er å være sekretariat for nasjonalpark-/verneområdestyret og faglig forberede alle styresaker.

Forvalteren skal bidra til at verneområdene forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og verneforskriften og at saksbehandlingen følger forvaltningslovens bestemmelser.

Forvalteren skal i samråd med nasjonalpark-/verneområdestyret sørge for enhetlig og helhetlig forvaltning av verneområdene uavhengig av administrative grenser.

7.2 Fatte vedtak etter delegert myndighet

Nasjonalpark-/verneområdeforvalter kan fatte vedtak etter delegert myndighet. Dette

forutsetter at nasjonalpark-/verneområdestyret i skriftlig beslutning har delegert aktuell myndighet til forvalter etter pkt. 6.3.

Det skal komme frem av saksutredningen hvis forvalter fatter vedtak etter delegert myndighet. Alle vedtak som fattes etter delegert myndighet, skal refereres for styret.

Vedtak forvalteren fatter etter delegert myndighet etter pkt. 6.3 skal være i tråd med naturmangfoldloven, verneforskriften og forvaltningsplan. Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi særskilte retningslinjer for behandlingen av denne typen saker.

8. Statsforvalterens klagerett

Statsforvalterne har klagerett på vedtak fattet av nasjonalpark- og verneområdestyret jf. naturmangfoldloven § 62 tredje ledd siste setning.

9. Samarbeid med SNO lokalt

Statens naturoppsyn har tilsynsmyndighet i verneområdet, jf. lov om statlig naturoppsyn.

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal etablere et samarbeid med SNO lokalt.

10. Endring av vedtektene

Miljødirektoratet kan endre disse vedtektene.

ST 3/24 Val av styremedlem til å skrive under protokollen
ST 4/24 Orienteringar og referatsaker
RS 1/24 Konkurransedokument - Stølsheimen landskapsvernområde - skjøtselsarbeid i kulturlandskapet 2024 - 2027
RS 2/24 Konkurransedokument - Stølsheimen landskapsvernområde - istandsetting av murar i Galden - buføresti mellom Ålrek og Vøvringen
RS 3/24 Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse i Sogn og Fjordane - 21 landskap inngår i oversikten sendt fra Riksantikvaren
RS 4/24 Tilbakemelding - Renovasjonsordning - veglause grender i og nær Stølsheimen landskapsvernområde
RS 5/24 Stølsheimen landskapsvernområde - Veileder om oppfølging av ulovlige forhold i verneområder
RS 6/24 Dispensasjon - delegert vedtak - Stølsheimen landskapsvernområde - dispensasjon for motorferdsel - trakkemaskin på snø - bygging - drive kraftledning 420 kV kabel - Refsdal-Modalen

Arkivsaksnr: 2023/16900-0

Sakshandsamar: Maria Baudonnel Underdal

Dato: 19.02.2024

Utval	Utvalssak	Møtedato
Stølsheimen verneområdestyre	5/24	27.02.2024

Stølsheimen verneområdestyre - prioritering av tiltak og bruk av tiltaksmidlar 2024

Innstilling frå forvaltar

Stølsheimen verneområdestyre prioriterer tiltak og tiltaksmidlar for 2024 etter fylgjande tiltaksplan:

Tiltaksplan for Stølsheimen 2024	20.11.2023	27.02.2024
Kort omtale av tiltak	Revb.budsjett	Rev. budsjett
Framande tresalg		
Fossesete - rydde granfelt, dokumentera kva som skjer etter hogsten. Fjerne smågran i nærområde	20 000	20 000
Framande artar klasespirea Vetlestraumen - fjerna	5 000	5 000
Hogst av felt ved stien, under Fossesete (midlar Vik kommune)	60 000	60 000
Sum framande slag	85 000	85 000
Skjøtsel av kulturlandskap		
Administrasjon, prosjektleiar	30 000	30 000
Sylvarnesdalen - slått og Hansinaselbøen	10 000	10 000
Negardstølen - rydde oppslag av krattskog + tistel	10 000	10 000
Rotteskaret - fjerna sølvbunke	20 000	20 000
Botnastølen, Finnabotnen	10 000	10 000
Storeflåten, Finnabotnen	10 000	10 000
Granden	10 000	10 000
Ytsteflåten	10 000	10 000
Hest, rydde enkelte sprakebusker	15 000	15 000
Brydalen, 6. dagsverk	30 000	30 000
Åsedalen, god vekst av sølvbunke	2 000	2 000
Hallsetstølen, mindre problem med sølvbunke	3 000	3 000

Dunevollen, fjerna kratt	10 000	10 000
Vøvringen, fjerna kratt	10 000	10 000
Mørkves-Grøndalen, tilsyn	2 000	2 000
Finnbuene, tilsyn	2 000	2 000
Rappen, tilsyn	2 000	2 000
Hestfjellet, tilsyn	2 000	2 000
Raudbergdalen, tilsyn	2 000	2 000
Skjervheims-Grøndalen, tilsyn	2 000	2 000
Sum skjøtsel kulturlandskap	192 000	192 000
Skjøtsel av stølsvegar og stiar		
Restaurering av buføresti frå Ålrek til Skardsvatnet	400 000	400 000
Restaurering av sti til Åsehidleren	15 000	15 000
Utbetring av sti i Sendedalen med legging av stein i våte parti	10 000	10 000
Restaurering av gamal sti i Sylvarnesdalen	10 000	10 000
Restaurering av mur og vedlikehald av stien mellom Finnabotnen og Fagerdalen	30 000	30 000
Sum skjøtsel stølsvegar og stiar	465 000	465 000
Informasjonstiltak		
Vik kommune: Reparasjon Gryteberg. Opplysningskilt i Finnabotnen.	60 000	60 000
Vik kommune: Parkeringsplass Tenne	50 000	50 000
Innfallsport Modalen kommune	259 000	118 250
Innfallsport Vaksdal kommune	227 000	118 250
Sum informasjonstiltak	596 000	346 500
SUM	1 338 000	1 088 500

Midlar 2024		
Tildelte tiltaksmidlar feb. 24		850 000
Tildelt grunnstøtte til drift (ny) feb. 24		75 000
Midlar som står i Vik kommune (originalt til hogst)		163 500

Sum tilgjengelege midlar		1 088 500
--------------------------	--	------------------

Balanse		0
---------	--	---

Raudt = Senka/fjerna midlar.

Utheva i blått = dekt heilt eller delvis av grunnstøtta.

Uttheva i grønt = dekt heilt eller delvis av midlar som står i Vik kommune

Forvaltar kan i samråd med styreleiar fordela tiltaksmidlane mellom prioriterte tiltak innan for budsjettamma

Saksopplysningar

Dokument som bakgrunn for saka:

- Rammer og opplegg for Statsforvalteren og verneområdestyrer - innmelding av behov for midler til tiltak i verneområder, naturrestaurering og SNO ressurser i verneområder – 2024, *Miljødirektoratet*
- Strategi for bruk av midler til tiltak i verneområder, 2020-2025, *Miljødirektoratet*
- Svar på oppdrag 11 i tildelingsbrev for 2023 – ordning for fast fordeling av grunnstøtte til nasjonalpark- og verneområdestyrer over post 1420.21, *Miljødirektoratet*
- Forvaltningsplan for Stølsheimen landskapsvernområde, rapport nr. 1-2017.

Stølsheimen verneområdestyre behandla tiltaksplan for 2024 i sak 27/23, 20.11.2023. Det vart på bakgrunn av dette sendt søknad til Miljødirektoratet om **kr. 1 174 500** i tiltaksmidlar. Miljødirektoratet har handsama søknaden og tildelt **kr. 850 000** i tiltaksmidlar for 2024 over post 1420.31 «Midlar til tiltak i verneområder». Dette er kr. 324 500 mindre enn innsendt søknad.

I tillegg til tiltaksmidlane har det frå 2024 kome ei ny ordning med grunnstøtte til nasjonalpark- og verneområdestyre over post 1420.21. Stølsheimen verneområdestyre har for 2024 fått tildelt **kr. 75 000** i nye midlar for grunnstøtte til drift og vedlikehald i samband med tiltak for besøksforvaltning. Totalt må styret derfor godkjenne eit revidert budsjett som er redusert med **kr. 249 500**.

Miljødirektoratet har handsama søknaden om midlar til drift og kunnskapsinnhenting over post 1420.21 «Behovsinnmelding statsforvalteren». Det vart søkt om kr. 168 984 til drift og om kr 80 000 til utgreiingar for skjøtelsplan i Finna fjorden. Me vart tildelt kr. 165 000 til drift (grunnstøtta kom i tillegg) og fekk avslag på midlar til utgreiing.

I Miljødirektoratet sin strategi for bruk av midlar til tiltak i verneområde, oppfordrar dei til å prioritere tiltak som direkte motverkar negative påverknadsfaktorar i verneområdet. Vidareføring av allereie igangsett skjøtsel og vedlikehald av eksisterande tilrettelegging bør prioriterast over oppstart av nye tiltak.

Vurdering

Forvaltar rår til at tiltaksmidlane vert fordelt på tiltaka i tråd med føringane frå Miljødirektoratet. I innstillinga er det sett framlegg om endring på fylgjande tiltak:

- Informasjonstiltak: kutte midlar til nye tiltak i Modalen og Vaksdal for 2024. Dette er i oppstartfasen og vil trenge ein del planlegging. Me legg opp til å jobbe som planlagt i 2024 og fullføre med midlar i 2025.

Det er inngått avtale med Nils Kvamme om skjøtsel i landskapsvernområde i åra frå og med 2024 til og med 2025 med mogelegheit for utviding. Avtalen er inngått med atterhald om

finansiering. Nils Kvamme er prosjektleiar for tiltaka og organiserer skjøtselsarbeidet i tråd med prioriteringar i tiltaksplanen, og i samarbeid med forvaltar. Skjøtselsarbeidet startar opp etter det er skrive avtale med grunneigarar i dei aktuelle områda.

På bakgrunn av erfaring med tiltak tidlegare år, kan det verta endringar på kva tiltak som vert gjennomført og kostnadane med tiltaka. Forvaltar rår til at forvaltar i samråd med styreleiar kan fordela tiltaksmidlane mellom prioriterte tiltak og innanfor budsjettamma.

Utval	Utvalssak	Møtedato
Stølsheimen verneområdestyre	6/24	27.02.2024

Stølsheimen landskapsvernområde - Brydalen - istandsetting av stølshus - Høyanger - gnr.4 bnr.4

Innstilling frå forvaltar

Stølsheimen verneområdestyre gjev Silje og Fredrik Knutssøn løyve til å setja i stand stølshuset til gnr.4 bnr.4 i Brydalen. Løyvet er gjeve med heimel i verneforskrifta for Stølsheimen landskapsvernområde punkt VI nr. 3.

Løyvet er gjeve med fylgjande vilkår:

- Stølshuset skal setjast i stand ved å restaurera gamle murar og byggja opp att ny trebygning inni murane.
- Det kan setjast inn trelemmar for opninga i muren i sørveggen.
- Vindauga og dør kan skiftast ut med same utforming og storleik som vindauga og dør som er i bygget i dag. Det skal ikkje setjast inn fleire vindaug i bygget.
- På taket skal det vera torvtak. Torv skal hentast frå utkanten av stølsbøen. Det skal ikkje takast torv frå myrområde.
- Endeleg plan for istandsetting av murane og bygget skal sendast til Stølsheimen verneområdestyre for godkjenning før arbeidet kan starta. I byggeplanen skal det vera med teikningar som viser ytre mål på bygget. Det skal vere med beskriving av korleis murarbeidet og trearbeidet skal utførast.
- Til vurdering av murane skal det nyttast fagperson med kompetanse på istandsetting av eldre murar. Vurdering av tilstand og omfang av arbeidet med murane vil vera rettleiande for istandsetting av stølshuset.
- Løyvet til tiltaket er gyldig til 31.12.2026. Det må søkjast om nytt løyve dersom arbeidet ikkje er starta opp innan denne datoen.

Dette løyvet er berre handsama etter verneforskrifta.

Saksopplysningar

Dokument som bakgrunn for saka:

- Søknad om istandsetting av stølshus, *Silje og Fredrik Knuttsøn*, 08.02.2024

Søknaden vert vurdert etter:

- Verneforskrift for Stølsheimen landskapsvernområde 21.12.90
- Forvaltningsplan for Stølsheimen landskapsvernområde, rapport nr. 1-2017
- Naturmangfaldlova av 19. juni 2009
- Spor etter stølsdrift i Stølsheimen landskapsvernområde. Rapport nr. 4-2011, *Fylkesmannen i Sogn og Fjordane*

Silje og Fredrik Knuttsøn har kjøpt gnr.4, bnr.4 i Ornevik. Til denne garden høyrer det stølsrett og stølshus i Brydalen. Stølen ligg i Høyanger kommune i Stølsheimen landskapsvernområde. Eigarane søkjer om å få sette i stand stølshuset.

Eigarane har starta opp med ammegeit på garden, og planlegg å ha geitene i Brydalen om sommaren. Dei vil nytta stølshuset i samband med tilsyn av dyra på beite. I søknaden har dei lagt ved bilde som viser tilstanden på bygget i dag, og planar for istandsetting. Planane heng saman med avtalen dei har med Bergen og Hordaland Turlag (BH turlag) om vidare leige av det andre stølshuset dei eig i Brydalen. BH Turlag vil inngå ny 40 års avtale om leige av dette bygget.

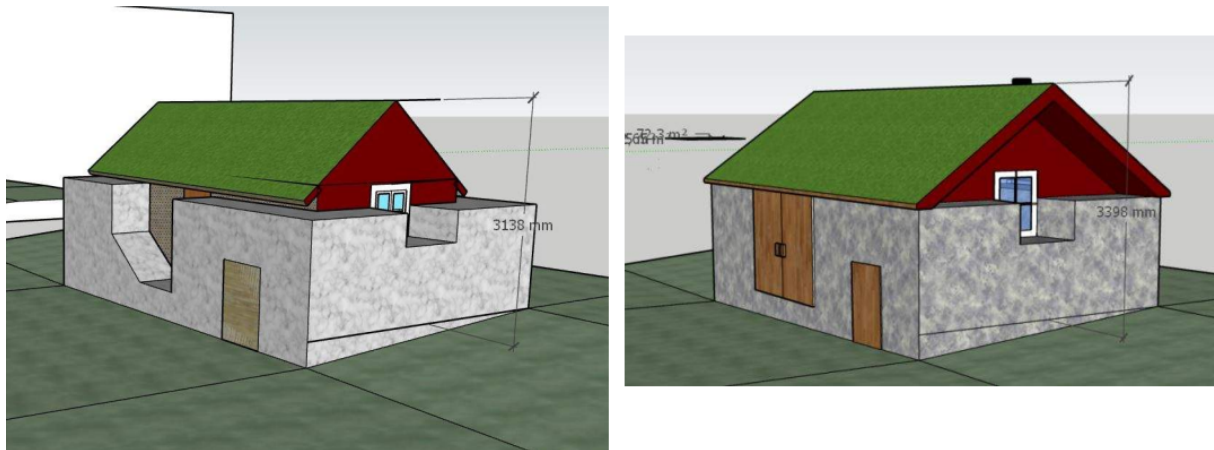
Eigar opplyser at stølshuset vart bygd som eit steinsel, men har i seinare tid vorte endra. Det er sett opp eit trebygg inni murane. Trebygget har hatt dårleg vedlikehald over mange år. Det er hol i taket, noko som har ført til degradering av trebygget både utvendig og innvendig. Dei er usikre på kva tilstand murane er i, og vil ha med ein person med kunnskap om muring til å sjå på murane. Forvaltar hadde møte med eigarane 1. februar der me såg på planlagde tiltak på stølshuset. Etter innspel frå forvaltar, har dei sendt inn nye skisser for bygget. Sjå vedlegg.

Figur 1 Foto, kopi frå søknad

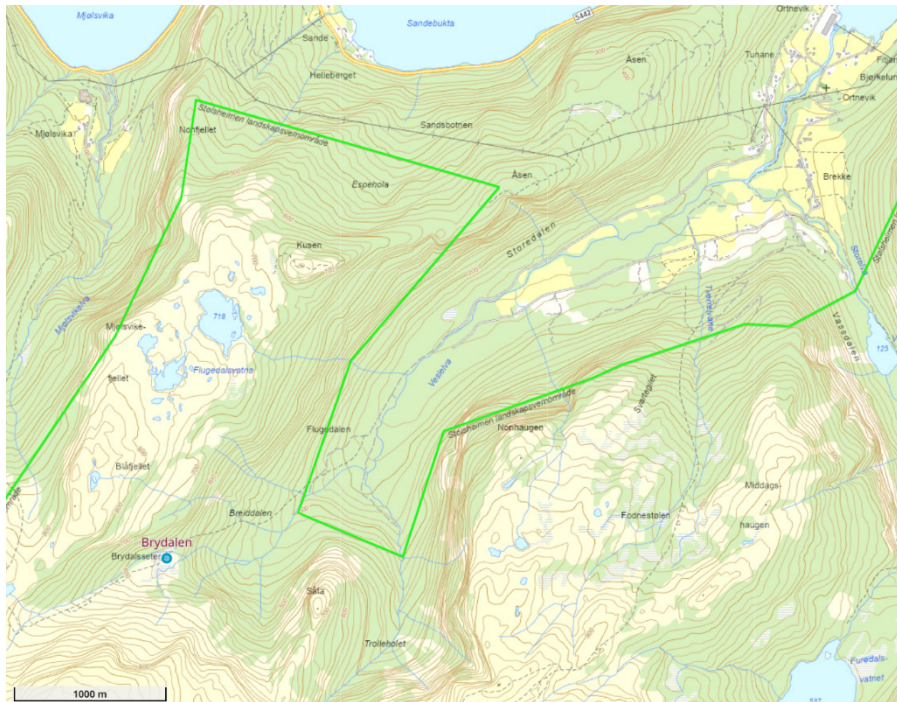

Før og etter

Figur 2 Skisse av bygget før og etter. Kopi frå søknad

Det er planlagt å heva taket med ca 26 cm for å få taket ut over murane. Dei meiner taket må gå ut over murane for å unngå at vatn skal renna inn i murane og inn i tredelen av bygget. Det skal byggast nytt trebygg innanfor eksisterande murar. Dei vil gjera minst mogleg med murane, då dei reknar med at det vil krevje større ressursar enn dei har kapasitet til. Dei tek endeleg stilling til om dei vil setja i stand stølshuset når dei veit om det er stor kostnad med å restaurera murane.

Figur 3 Kart med Brydalen markert. Kopi frå fylkesatlas

Lovgrunnlaget

«Føremålet med vern av Stølsheimen er å ta vare på eit særmerkt og vakkert vestlandsk fjell- og fjordlandskap med kulturminne, kulturlandskap og naturmiljø som er lite påverka av tekniske inngrep, samstundes som området skal kunne nyttast til landbruk, friluftsliv, jakt og fiske» jf. pkt. III i verneforskrifta. Det er forbod mot inngrep som kan endre landskapets art eller karakter «så som oppføring av bygningar, anlegg og faste innretingar, fjerning eller inngrep i faste kulturminne frå nyare tid, så som bygningar...» jf. punkt IV nr.1. Vanleg vedlikehald av bygningar med tradisjonelle materiale kan gjennomførast utan særskilt løyve. I følgje verneforskrifta punkt VI nr. 3 kan forvaltningsmynde gje løyve til «Restaurering og gjenoppføring av stølshus i stølsområda».

Etter naturmangfaldlova (nml.) § 7 skal prinsippa i §§ 8 – 12 leggjast til grunn ved utøving av offentleg mynde, og det skal koma fram av vedtaket korleis prinsippa er vurdert og vektlagt i saka.

Vurdering

Stølen Brydalen ligg i Stølsheimen landskapsvernområde. Det er tre ståande stølshus på stølen. På alle tre stølshusa er det gjort endringar, men stølsområdet framstår likevel som eit heilskapleg stølsmiljø. I 2024 har verneområdeforvaltninga planlagt å restaurera stølsvollen for å fram att meir av stølsområdet. Stølane og stølshusa er ein del av verneføremålet i Stølsheimen landskapsvernområde, og det er av stor verdi at stølshusa vert sett i stand for at heilskapen i stølslandskapet vert tatt vare på. I verneplanprosessen var restaurering av bygningar og kulturminne vurdert og gitt eigne reglar i verneforskrifta. Restaurering og oppattbygging av stølshus kan gjevast løyve til i samråd med kulturminnemynde i

fylkeskommunen. Fylkeskommunen har gitt uttale i saka. Dei uttalar at det er positivt at stølshuset vert sett i stand, og at bygningane i stølslandskapet har stor dokumentasjonsverdi i forhold til byggemåte og driftsformer.

Søklarane har vore i kontakt med forvaltar i samband med søknadsprosessen, og har tilpassa teikningane etter innspela dei har fått frå forvaltar og fylkeskommunen. For søklar er det viktig at det ikkje vert for store kostnader med restaurering av murane, for at dei vil gjennomføra arbeid på stølshuset. Forvaltar vurderer det som svært viktig å ta vare på murane for å ta vare på historia til bygget. Det vert derfor sett krav om å senda inn planane for bygget på ny godkjenning etter dei har fått ny kunnskap om korleis murane kan restaurerast, og bygget setjast opp att inni murane.

Kunnskapen om området er kjent gjennom forvaltningsplan for Stølsheimen landskapsvernområde og rapporten om stølar i Stølsheimen. I 2021 vart det gjennomført kartlegging av stølsområdet, og enkel kartlegging av vegetasjonen på stølsvollen. Det vart ikkje registrert sårbare artar eller naturtypar på stølsvollen (Naturbase 19.02.2024). Kunnskapsgrunnlaget jf. nml. § 8 er vurdert som godt for å vurdere saka, og føre-var-prinsippet jf. nml. § 9 er difor tillagt liten vekt.

Forvaltninga skal vurdere den samla belastninga tiltaket vil få på naturmiljøet jf. nml. § 10. Istandsetting av stølshuset vil vera svært positivt for stølslandskapet. På denne stølen er kulturmiljøet ivareteke, sjølv om det er gjort endringar på stølsbygningane, og det er ulik utføring på alle tre bygga. Byggeskikken for stølshus viser framleis, det vil sei små bygningar med knappe detaljar. Skissa som er lagt fram for istandsetting av bygget i denne saka vil gje endringar på fasaden bygget har i dag. Eigarane planlegg å bruka stølshuset i samband med at geitene skal beita på stølen. Beitedyr i området er eit av dei viktigast tiltaka for å ta vare på kulturlandskapet på stølen. Forvaltar vurderer istandsetting av stølshuset som naudsynt for tilsyn av beitedyr på stølen. Tiltaket vil vera positivt for kulturlandskapet, og tiltaket er vurdert til ikkje å gje auka belastning på naturmiljøet.

Eigarane planlegg å sette opp nytt trebygg som skal tilpassast inni dei gamle murane. Forvaltar vurderer at det er avgjerande å setja murane i stand før det kan byggjast nytt bygg inni murane. Fylkeskommunen skriv i sin uttale at «*Ved istandsetjing av selet i Brydalen må tradisjonell utforming og detaljering vere rettleiande for arbeidet. Selet er eit steinhus der trekonstruksjonen ligg beskytta innanfor murane, der òg takutstikk ligg innanfor murkanten. Fylkeskommunen rår til at murene vert vurdert og setja i stand av steinhandverkar som har kompetanse på istandsetjing av eldre murar. Det er viktig å få restaurert murane før det vart lagt ned arbeid med trekonstruksjonen. Vurdering av tilstand og omfang av arbeidet med murane vil vere rettleiande for det vidare arbeidet med istandsetjinga av selet. Ein murer med kompetanse på eldre byggeskikk vil òg kunne sjå samvirke mellom murar og trekonstruksjonen.*»

I søknaden har tiltakshavar skrive at dei vil gjera ei ny vurdering av murane saman med ein byggmeister. Vurderinga vil verta gjort så snart det er mindre snø i fjellet. Vurderinga vert sendt til verneområdestyret. På bakgrunn av uttalen til fylkeskommunen, rår forvaltar til at tiltakshavar nyttar fagperson innan murarbeid til å gjera ei ny vurdering av arbeidet på murane og trebygget, og senda denne vurderinga til verneområdestyret for godkjenning. Verneområdestyret må ta ein ny vurdering av kva som er den beste miljømessige metoden for å ta vare på natur- og kulturmiljøet på stølen jf. nml. § 12.

Taktekkingsmateriale skal vera torv. Torva kan hentast frå utkanten av stølsområdet, men ikkje i myrområde. Torva skal takast ut i striper på ca. 0,5 meter, det skal vera ca. 0,5 meter mellom stripene. Overskotsmasse etter torvlegging skal leggjast tilbake og spreiaast utover stripene, slik at stripene gror raskt til med vegetasjon.

Nml. § 11 er vurdert som ikkje relevant i denne saka.

Fylkeskommunen påpeikar at tiltakshavar har plikt til å vise varsemd og til å straks melde frå til Vestland fylkeskommune ved avdeling for Kultur, idrett og inkludering, seksjon for kulturarv, dersom ein under arbeidet skulle støyte på automatisk freda kulturminne, jf. § 8, 2. ledd i Lov om kulturminne. Automatisk freda kulturminne kan i denne samanheng vere konsentrasjonar av trekol i undergrunnen eller i groper, steinsettingar eller samling av stein, samt våpen, reiskap og liknande i metall eller stein.

Konklusjon

Etter ei samla vurdering etter naturmangfaldlova §§ 8-12, meiner forvaltar tiltaket med istandsetting av stølshuset i Brydalen ikkje vil påverka verneverdiane nemneverdig, og er i tråd med verneføremålet. Med vilkår om godkjenning av planteikningar, rår forvaltar til at det vert gjeve løyve til istandsetting av stølshuset med heimel i verneforskrifta for Stølsheimen landskapsvernområde.

Vedlegg:

- 1 Gard 4-4 Ortnevik - Renovering av selet i Brydalen - v2-Redusert.pdf

Renovering av selet i Brydalen

Knutssøn Gard 4/4

08.02.24

*Revisjon 2

*Oppdatert side 2 med avklaringer fra møte 01.08.23

*Lagt inn reviderte bilder av tiltaket ihht møte 01.08.23, se s.19-24

Avklaringer etter møte 01.08

- Vernestyret poengterer viktigheten av at murene er gode og ønsker at vi skal mure opp igjen.
- Vernestyret poengterer at prosjektet må være mer likt utgangspunktet
- Gard 4/4 poengterer at taket må bygges ut over murene
- Gard 4/4 poengterer at tiltaket må være gjennomførbart for oss. Gården produserer ikke inntekter. Vi gjenoppbygger for å kunne ta stølsdriften tilbake til Brydalen. Vernestyret må vurdere nytten av at det blir gjenopptatt stølsdrift, kontra at det forfaller.
- For oss handler gjenoppbyggingen like mye om kost/nytte - Vil gjenoppbyggingen bli for kostbar og tidkrevende vil ikke vi ha ressurser til å gjennomføre tiltaket. Selv med støtte vil det bli vanskelig
- Tegninger opp revidert ihht innspill fra vernestyret.

Konklusjon:

1. Murenes status vil være avgjørende for om prosjektet kan gjennomføres.
2. Vi foreslår at vernestyret gir sin innstilling basert på vedlagte tegninger under.
3. Vi kommer til å få en byggmester til å vurdere murenes tilstand og kommer til å følge denne vurderingen.
 1. Er vurderingen at alt må rives og bygges opp. Avslutter vi mest sannsynlig prosjektet.
 2. Er vurderingen at vi kan gjøre minnelige tiltak på murene i byggefasen, så fortsetter vi prosjektet.
 3. Vurderingen blir gjort så fort det er mindre snø i fjellet.
 4. Vi ettersender vurderingen.
4. Vernestyret kan gjerne bruke punkt 3 som en forutsetning i sin uttalelse.

Brydalen i dag

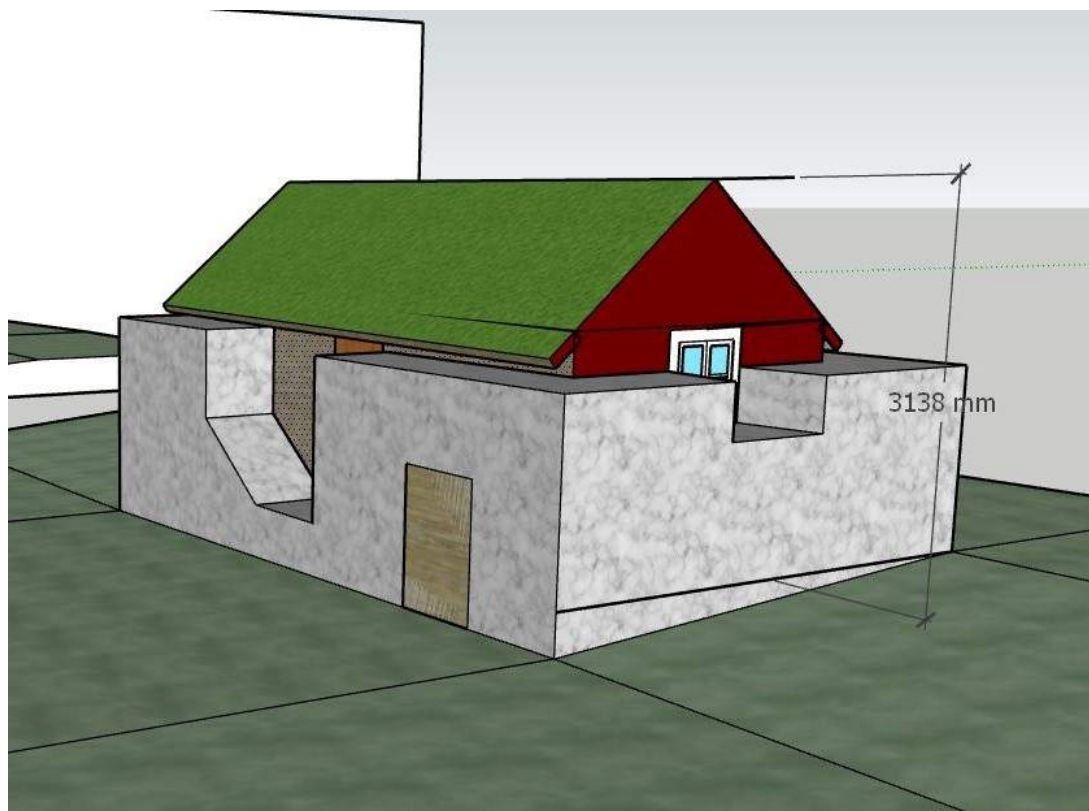
Bakgrunn

Vi er ein familie på fire med to voksne og to barn på 3 og 5 år. Då vi kjøpte Øvrebø (4/4) i 2020, var det ikkje drift på denne garden, og dei fleste husa sto til nedfalls. I dag har vi ein flokk på 30 vinterfora geiter, har bygd ein fjøs, tilkomstvegar, dyrka oppatt innmark, og har teke til på jobben med restaurering av bygningsmassen. Vi som familie gledar oss til å kunne ta i bruk selet i Brydalen, og gjerne ta med oss geiteflokken opp her sommarstid. Vi håpar de vil sjå positivt på søknaden vår om oppattbygging av selet. Dette håpar vi å få til i løpet av året, og har fått med oss ein dyktig byggmester på laget med tidlegare erfaring frå selbygging.

Planane om oppbygging av dette selet, heng saman med ein ny avtale med turlaget der dei får tilgang til heile det store raude selet i Brydalen. Dette er ein avtale som begge parter ser fram til å nytte seg av. Avtaleutkastet med turlaget er for 40 år.

Tilstanden til dette selet er svært kritisk i dag. Vi er usikre på om det har overlevd denne vinteren. I fleire år har det vore synleg hol i taket, som har ført til stor degradering av bygget både utvendig og innvendig.

Før og etter

Forklaring av endringar

Den faglege vurderinga i høve til oppbygging av nytt sel, er at det nye taket må byggast utanfor murane for at desse skal kunne bevarast best mogeleg, samt at treverket innanfor murane skal halde seg i best mogeleg forfatning utan at vatn renn inn via murane. På bakgrunn av dette har vi teikna ny modell av hytta der taket kjem utanfor grunnmurane.

Prinsippet for det nye selet er at dette blir bygga innanfor dei eksisterande murane. Murane blir ståande slik dei er i dag. Denne løysinga har vi valgt med tanke på å klare å gjennomføre oppattbygginga med dei resursane og fagkunnskapane vi har tilgjengeleg.

Bilder før

Bilder før

Bilder før

Bilder før

Bilder før

Bilder før

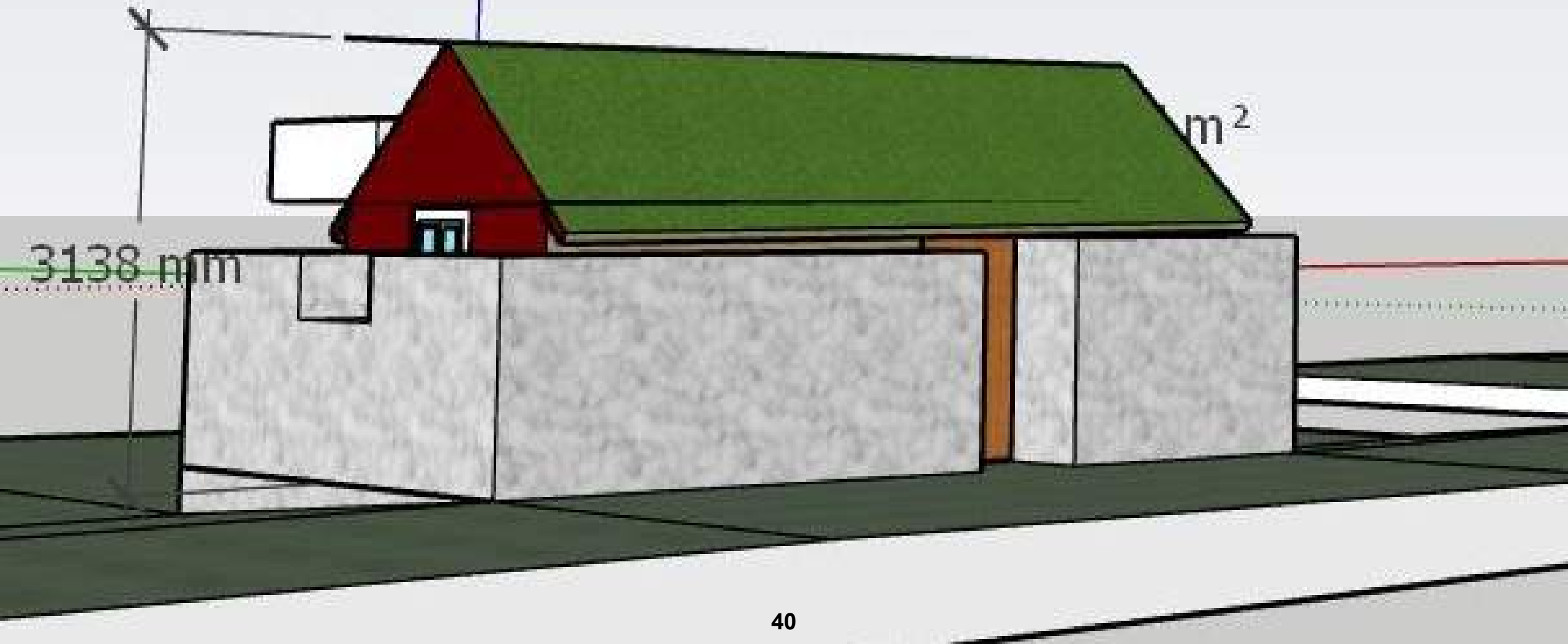
Bilder før

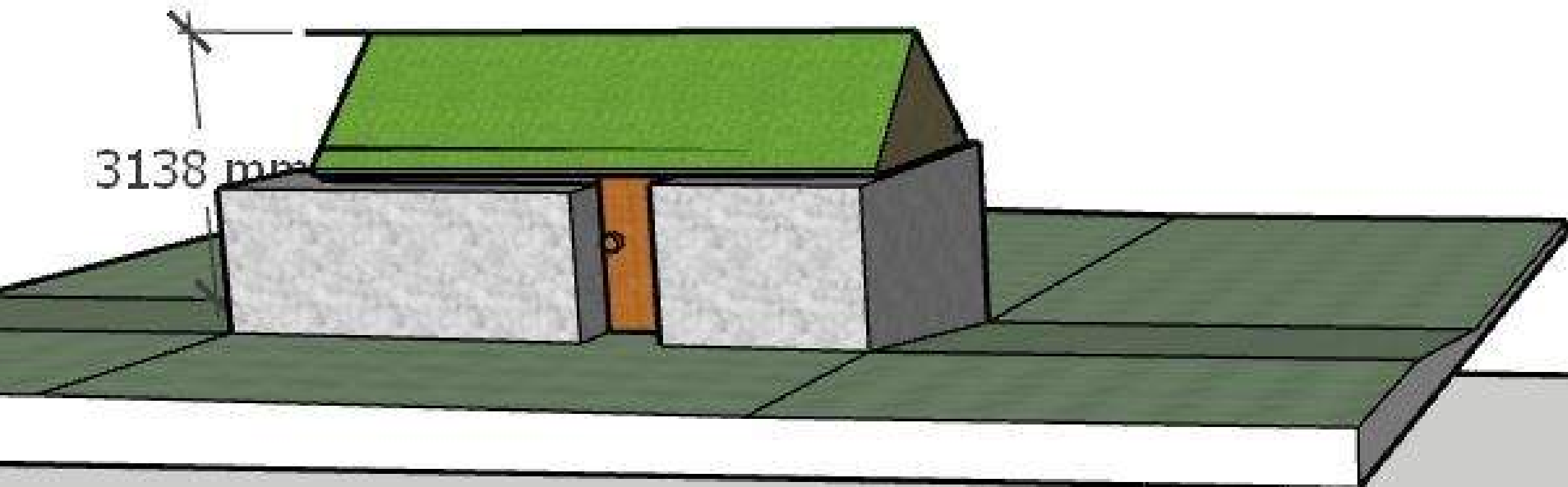

Øvste
delen av
taket er
utan torv

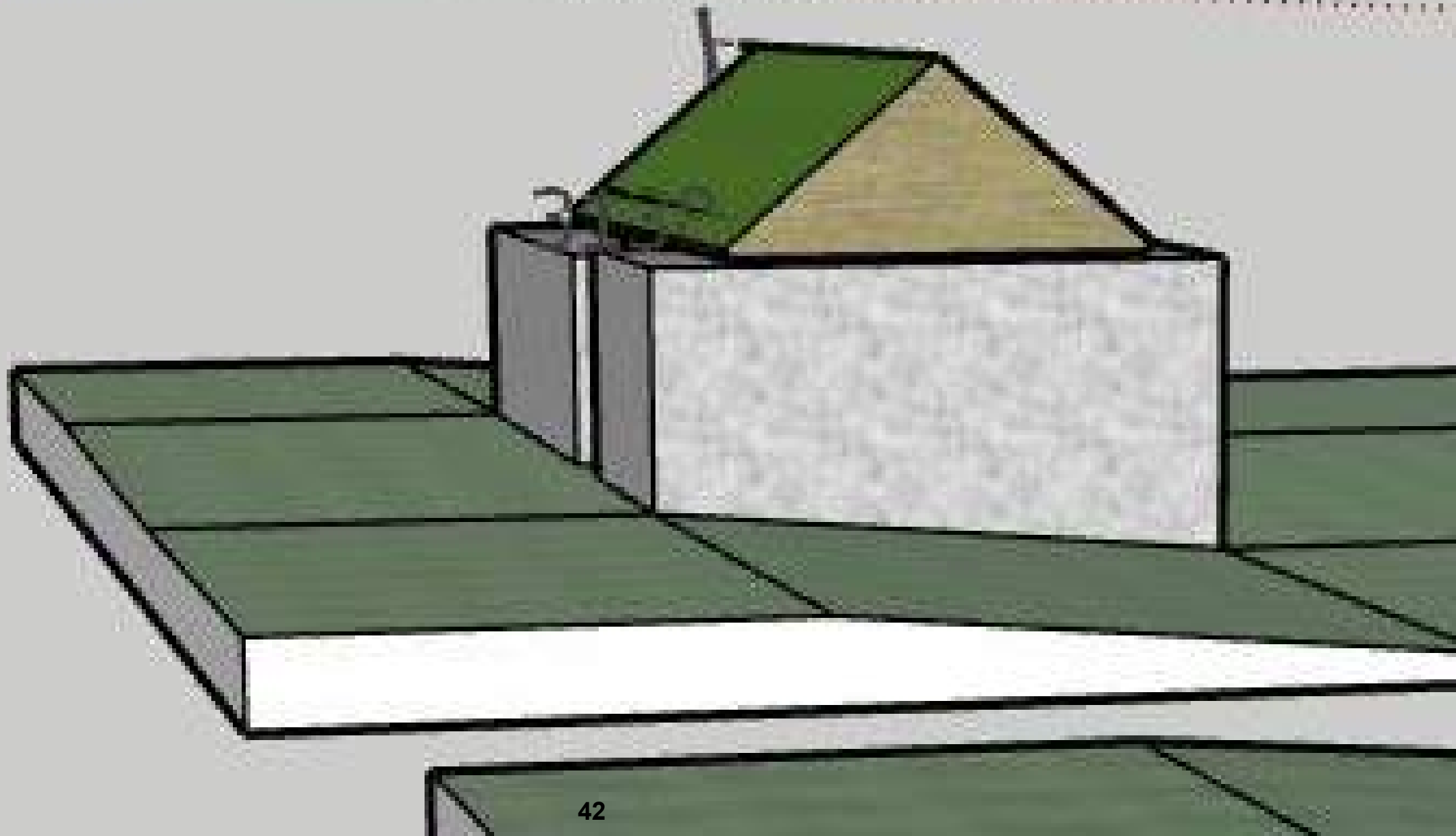

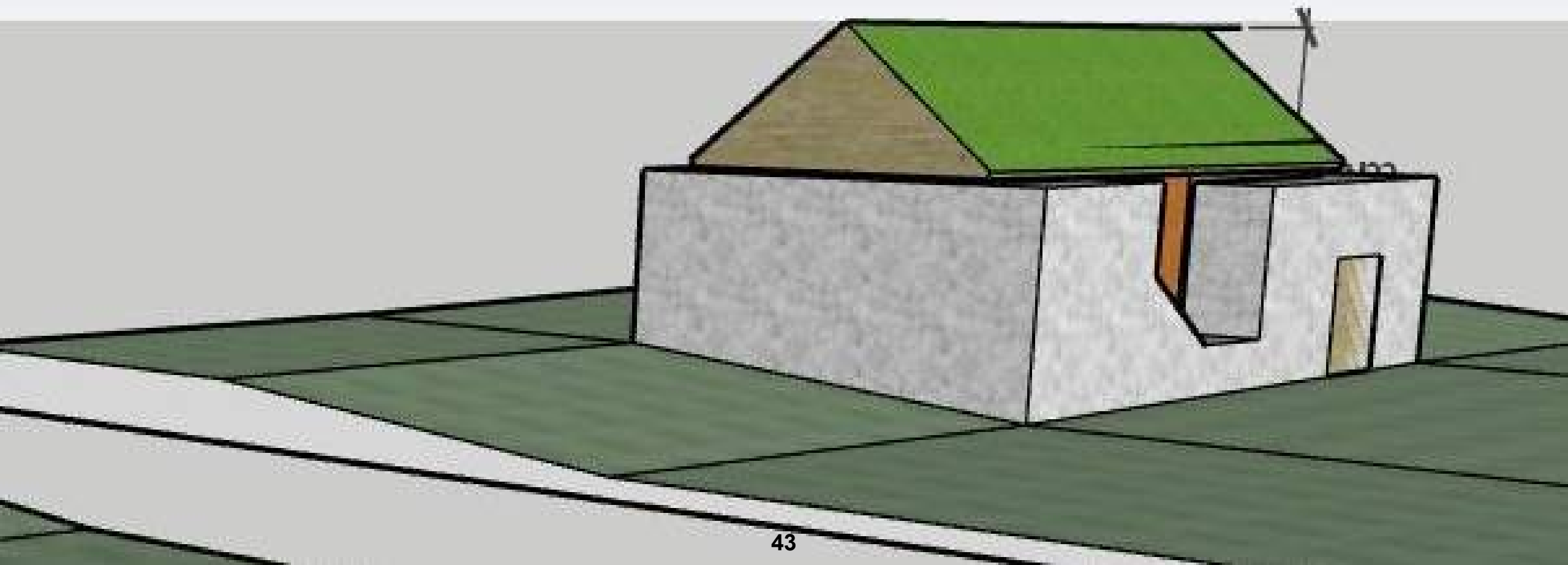
3D skisse av selet i dag

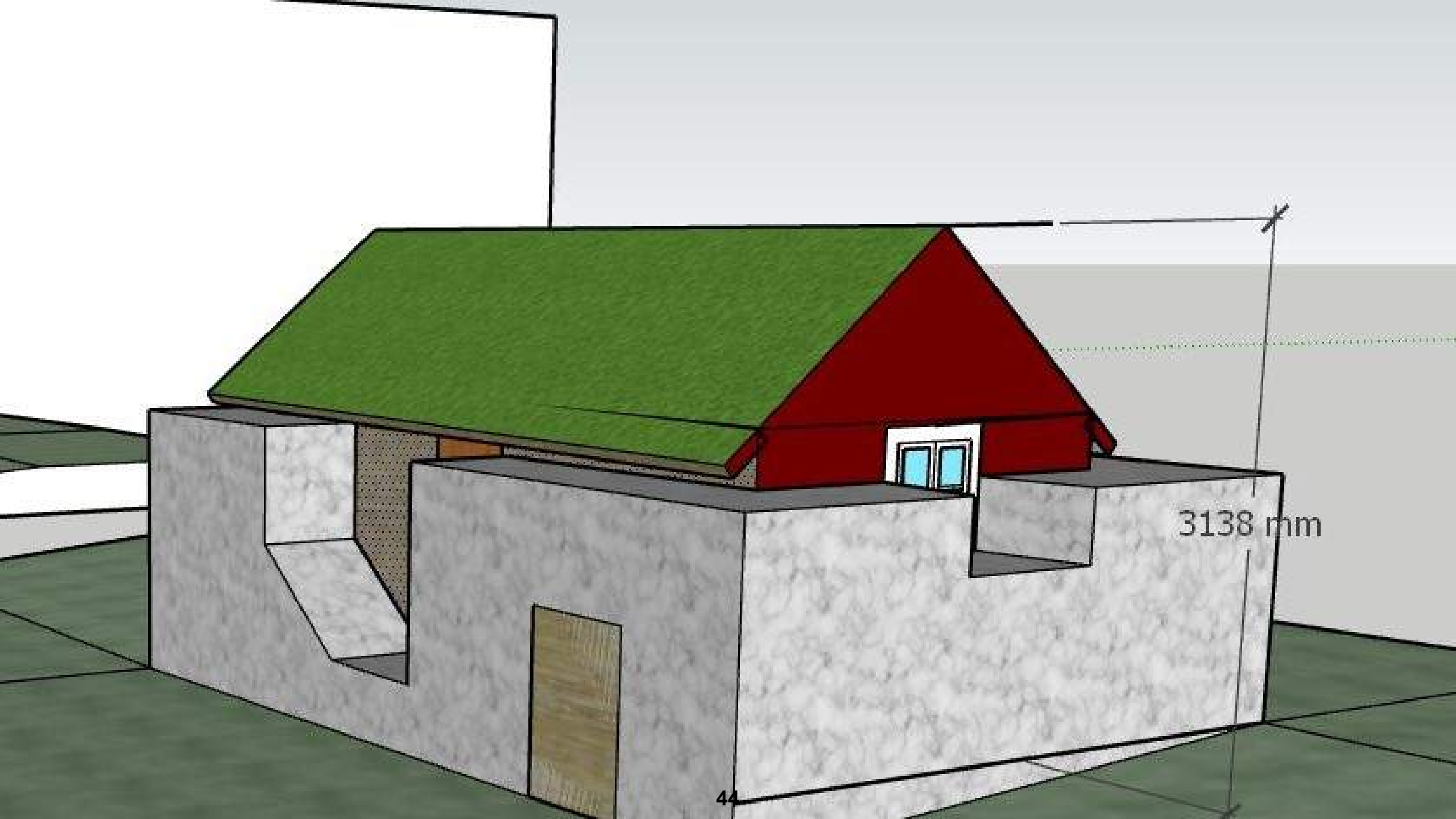

3138 mm

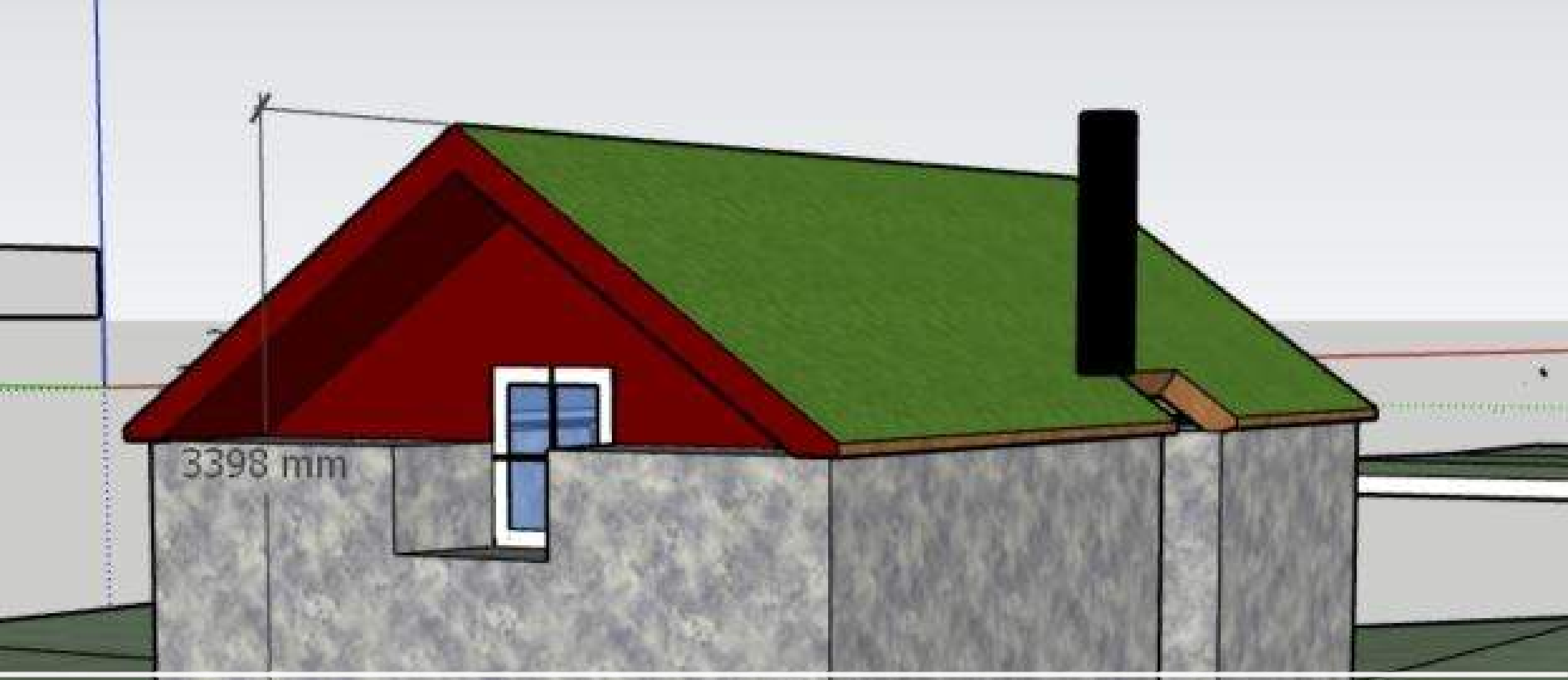

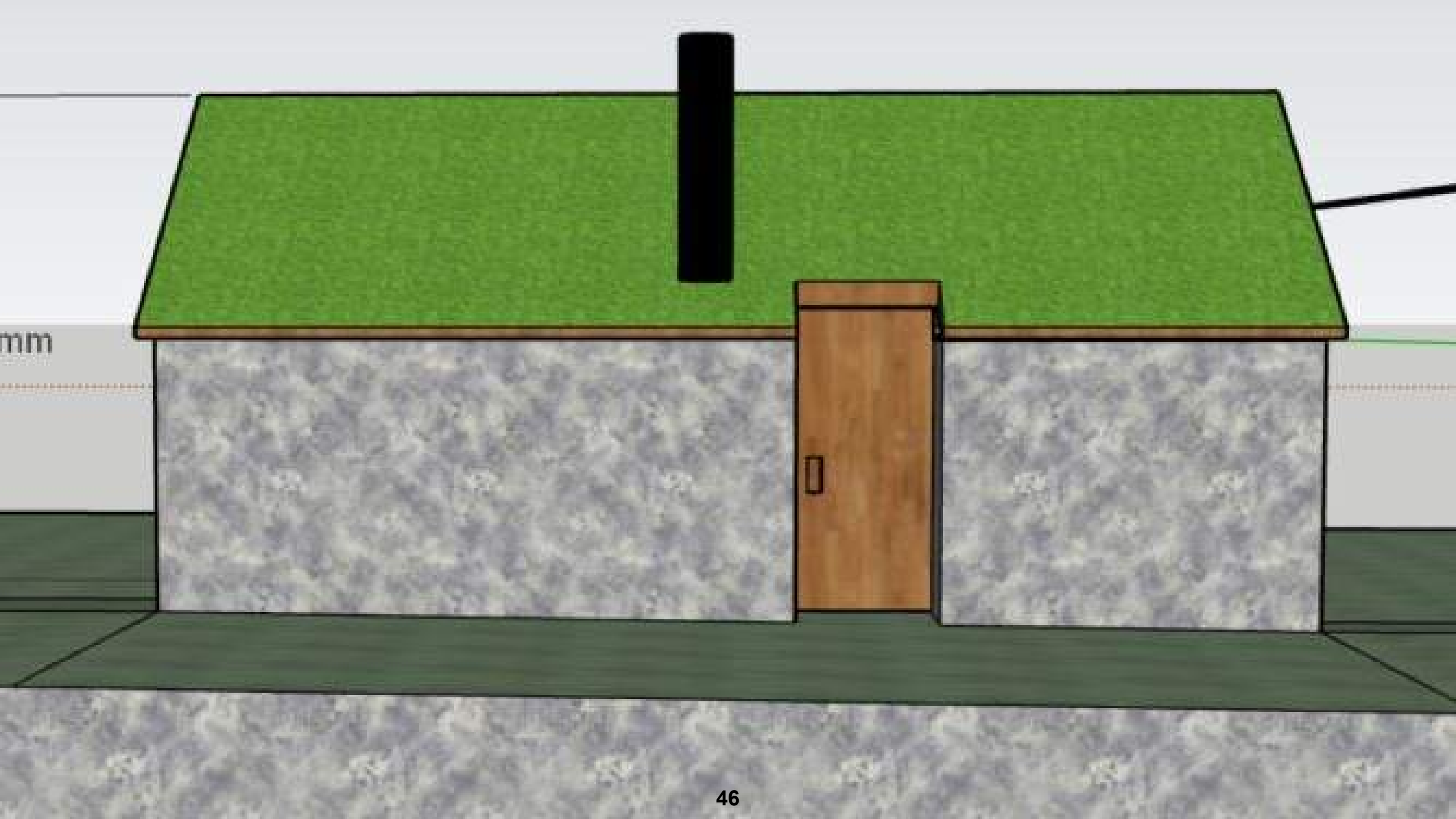

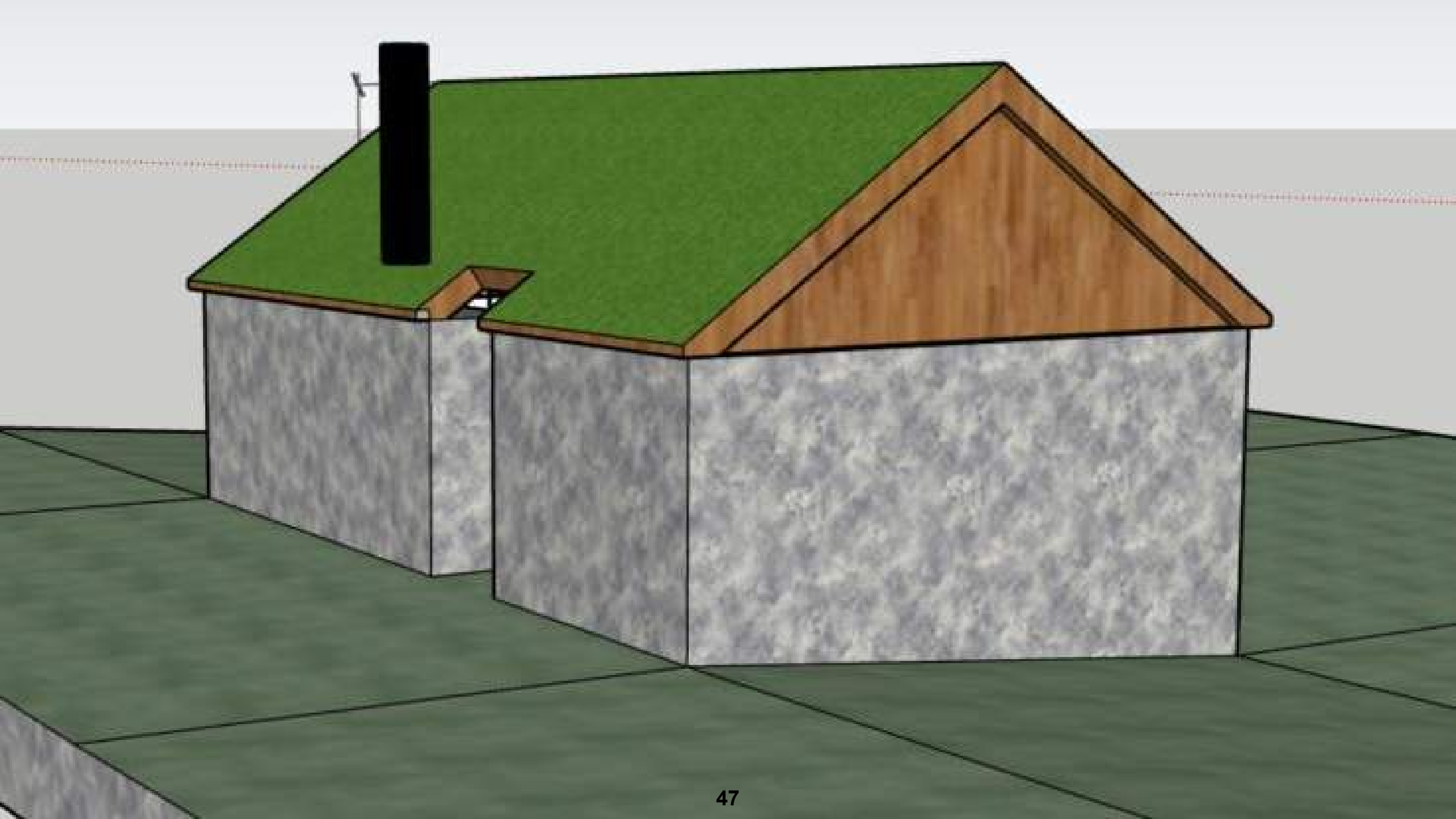
3138 mm

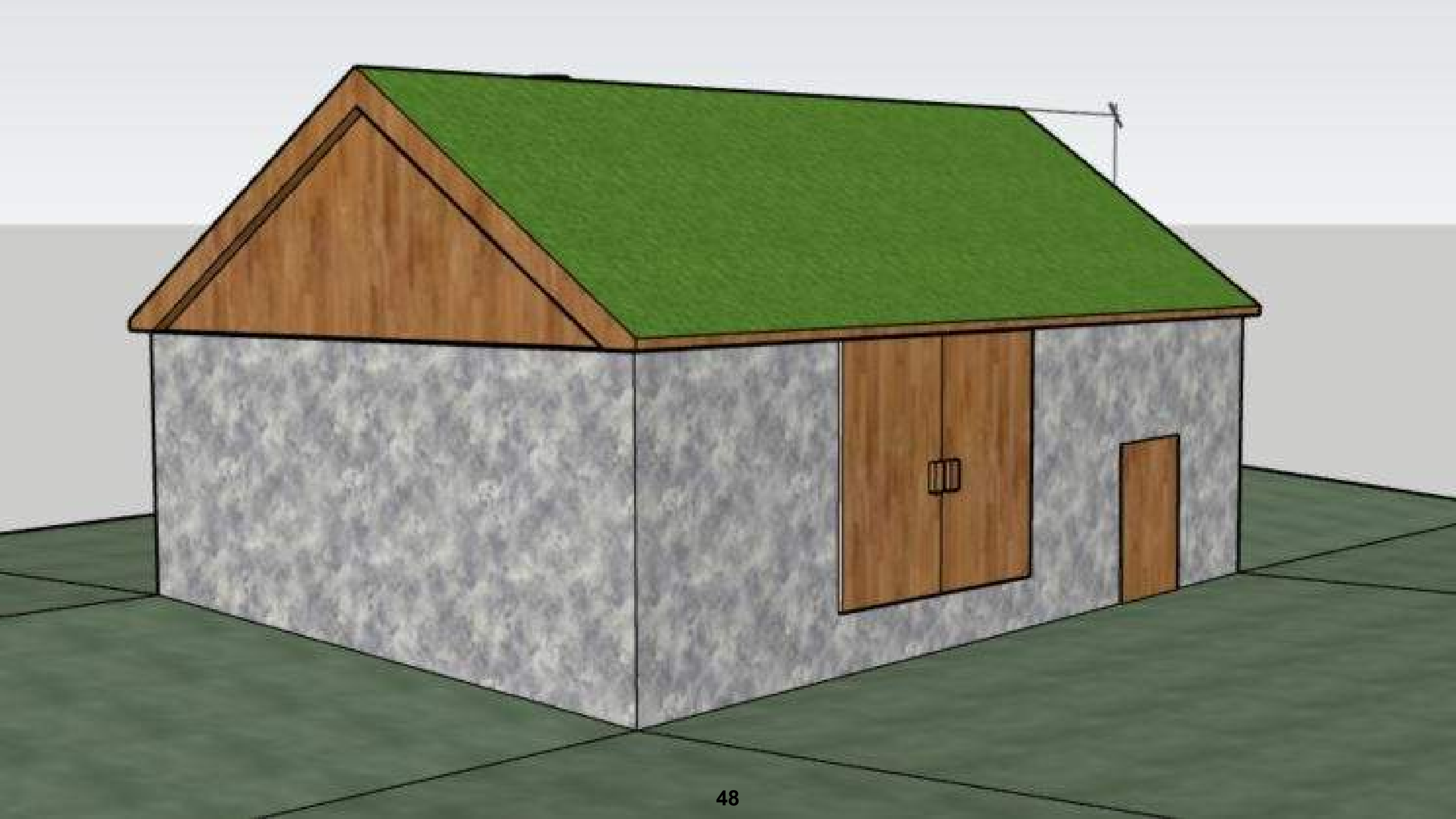
44

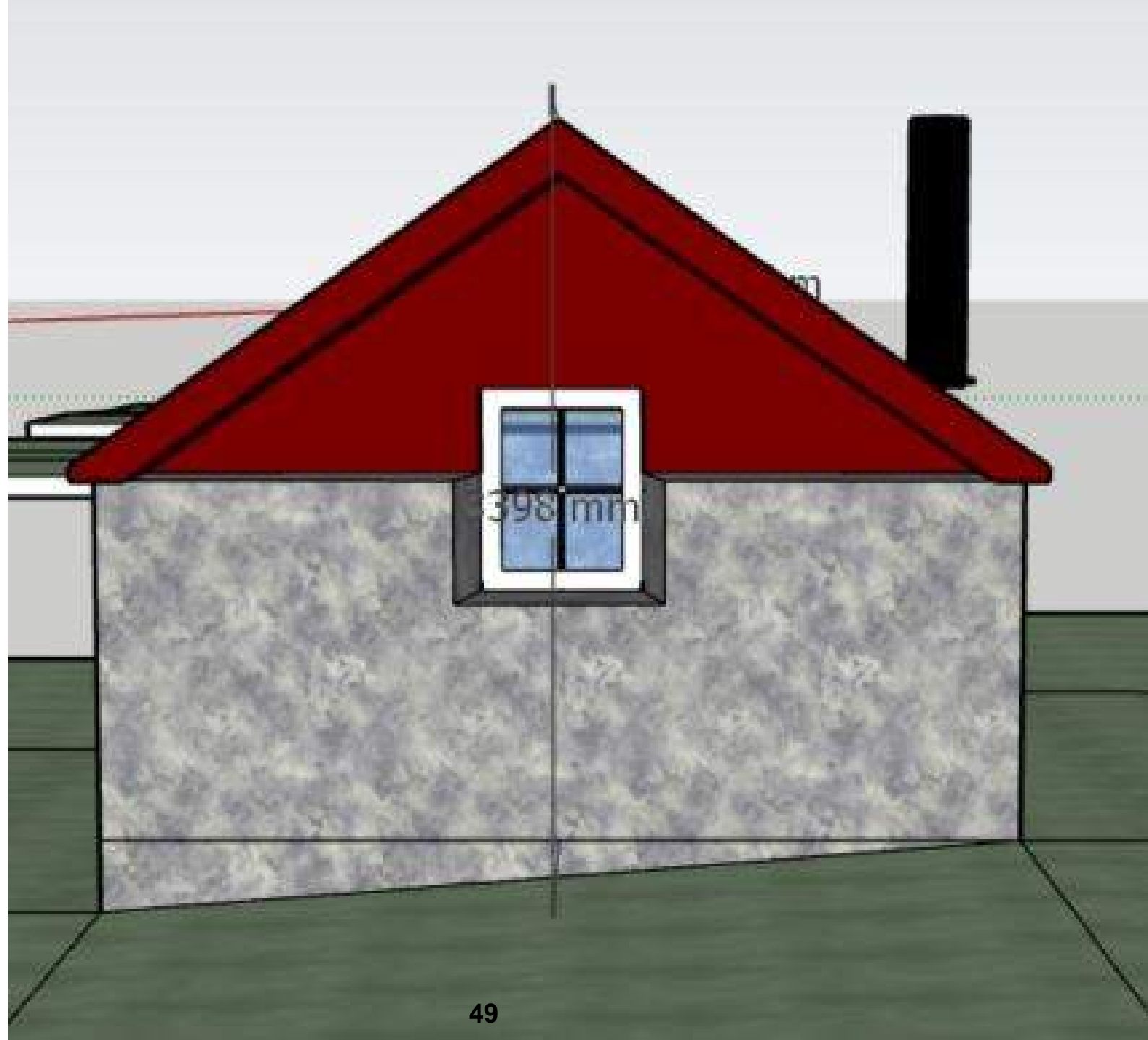

3D skisse av selet etter renovering (illustrativt)

72,3 m²

3398 mm

Byggtekniske detaljer

Ved gjennomgang saman med byggmester, har vi kartlagt ein risiko for tilstanden på murane. Vi er usikre på om desse lenar seg inn mot trevirket på innsida på delar av bygget. Dette kan gje utfordringar som vi ikkje kan ta høgde for alle konsekvensar av på dette tidspunktet.

Byggteknisk løysing er nytt bygg innanfor eksisterande murar. Murane blir ståande i den tilstanden dei er.

Arkivsaksnr: 2024/285-0

Sakshandsamar: Maria Baudonnel Underdal

Dato: 20.02.2024

Utval	Utvalssak	Møtedato
Stølsheimen verneområdestyre	7/24	27.02.2024

Saksframlegg - Stølsheimen landskapsvernområde - motorferdsel - snøskuter - beltevogn - drone - Etlavatnet m.fl. - Seafood tv as

Innstilling frå forvaltar

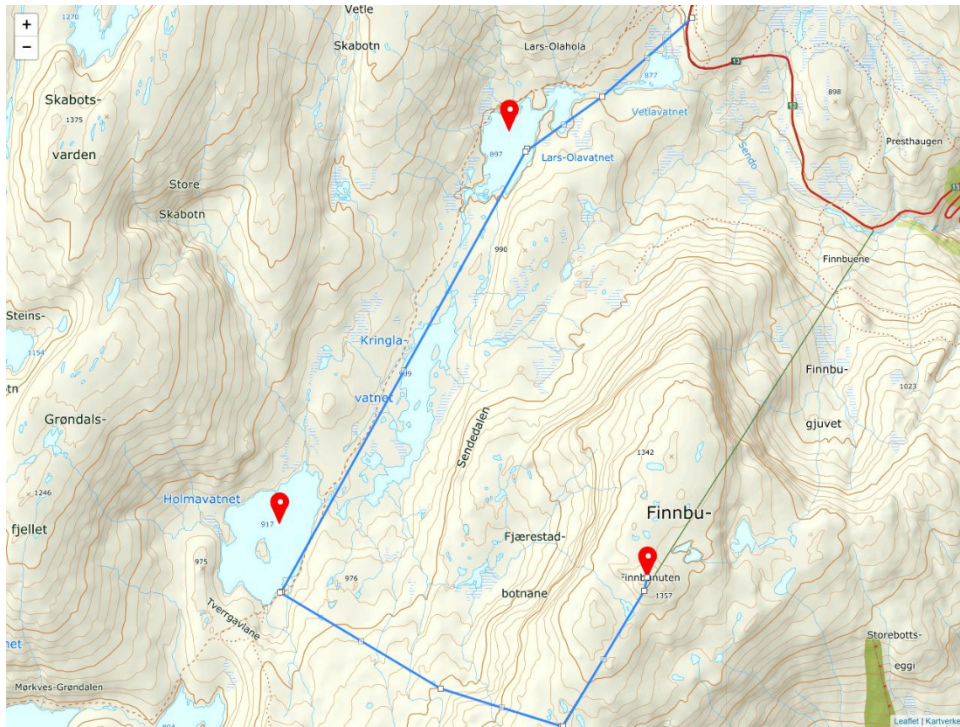
Stølsheimen verneområdestyre avslår Seafood TV AS sin søknad om motorferdsel i Stølsheimen landskapsvernområde. Avslaget er heimla i verneforskrifta for Stølsheimen landskapsvernområde punkt IV, nr. 4 og naturmangfaldslova § 48.

Saksopplysningar

Seafood TV AS søker om løyve til å køyre 20 turar med om lag 5 snøskuterar inn Sendedalen frå Rv13 til Lars-Olavatnet på Vikafjellet i Stølsheimen landskapsvernområde. Det vert søkt om motorferdsle i perioden 5.-7. mars 2024. Formålet med transporten er TV-innspeling.

Om området for motorferdselen skriv dei i søknaden:

Rett nord for Myrkdalen. Gå innover dalen på vannene (Vetlavatnet, Lars Olavatnet, Kringlavatnet, Holmavatnet) kvista løype om vinteren. Vannøvelse på ett av vannene nevnt ovenfor. Diverse øvelser i området før avslutning på Finnibunuten. Den motoriserte ferdelsen vil foregå for opprigg og nedrigg av øvelser, til vaktskifte for kamera og lyd-crew og for sikkerhet.

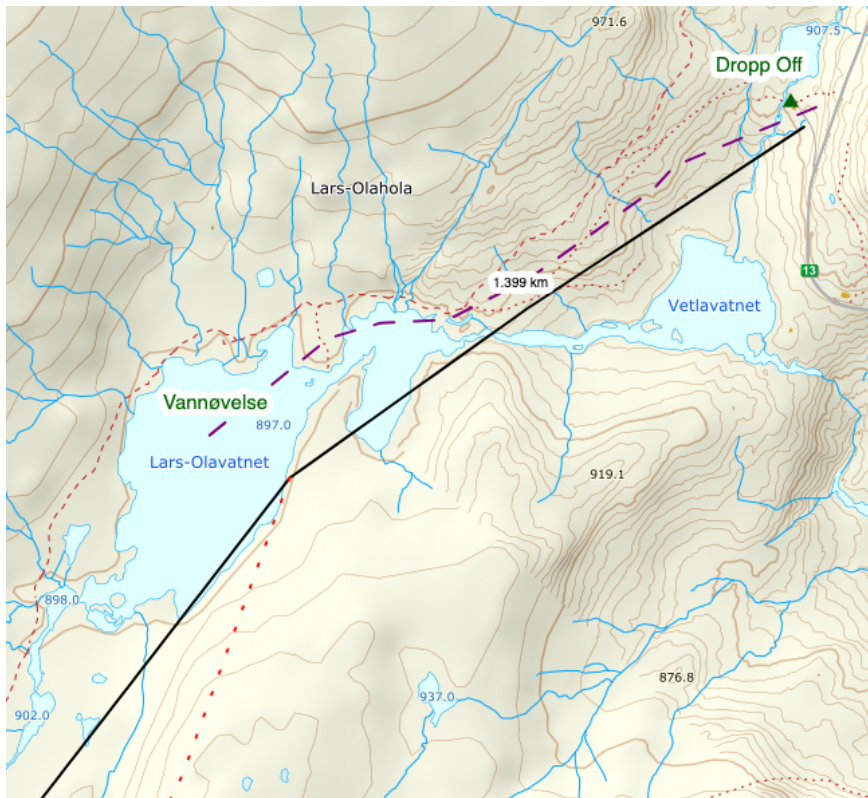

Figur 1. Kart frå original søknad.

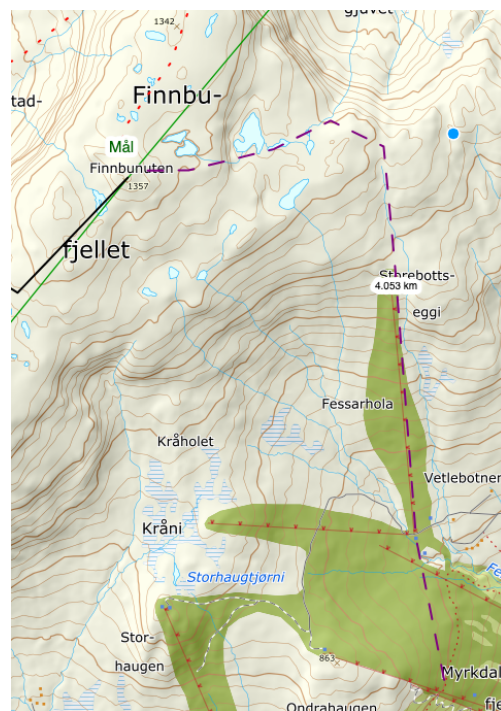
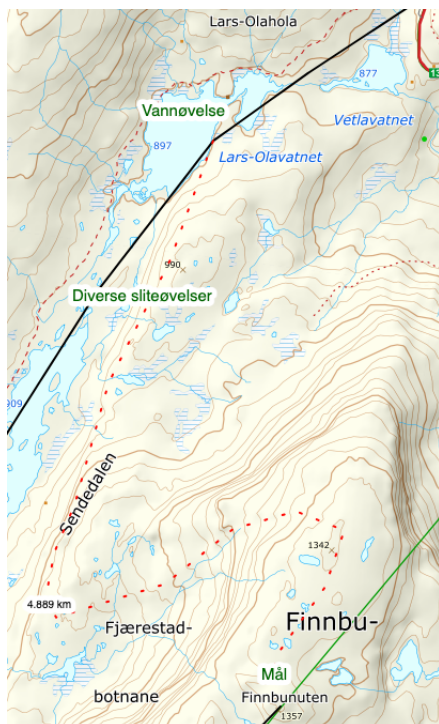
I ein e-post med presisjonar og tilleggsopplysningar skriv dei vidare:

Det er egentlig kun mellom «Drop off» og inn til Lars-Olavvatnet vi planlegger scootertransport i vernet område. Dette er for rigging av øvelsen som skal skje på vannet, og trafikken vil skje i forkant, under opptaket og dagen etter (som beskrevet i søknaden). Deretter er det tenkt at crew og deltakere skal ta seg vidare på truger/ski opp til Finnbunuten, før vi så tar vidare scootertransport ned fra fjellet på motsatt side, utenfor vernet område i samarbeid med Myrkdalen fjellandsby. Scootertransport innanfor vernet område vil skje i samarbeid med Røde Kors, som kort tid etter opptak skal lage kvistløype i samme område før påske.

Vi vil også ta kontakt med Kristoffer Ullern Hansen ved Statens Naturoppsyn/miljødirektoratet før opptaket, for å avklare at det ikke er villrein i området.

Figur 2: Oppdatert kart fra e-post som viser scooter transport mellom Drop Off og Vannøvelse (lilla linje).

Figur 3.1, venstre: Videre inn i Sendedalen tar crew/deltakere seg inn til fots/ski opp til Finnibunuten (rød linje). **Figur 3.2**, høyre: Scootertransport ned fra fjellet og evt. beltevogn i samarbeid med Myrkdalen og utenfor vernet område (lilla linje)

Om motorferdselen skriv dei i søknaden:

Nøyaktig antall scootere er litt vanskelig å forutsi, da det vil avhenge av nærmere detaljer rundt øvelsen. Antall scootere oppgitt i denne søknaden er derfor basert på samme øvelse gjennomført i Rauma kommune i fjor, hvor vi samarbeidet tett med Røde Kors. Vi har også god dialog med de lokale hjelpekorpsene, og vil nok også benytte oss av både scootere og sjåførere fra dem i år også. Vi vil begrense kjøringen til det absolutte minimale, er opptatt av å opprettholde en sporløs ferdsel og har også søkt om løyve fra heradet parallelt.

Scooterkjøring blir brukt til transport av utstyr og personell til TV-innspillingen (off-cam) og ha noe hyppigere avganger, mens beltevognen kun vil være for selve TV-bildet og da bare bli kjørt én gang inn og ut.

I e-posten med presisjonar og tilleggsopplysningar skriv dei: *Beltevogn, dersom det besluttes at det skal brukes, kjører vi i så tilfelle opp fra Myrkdalen og dermed utenfor vernet område.*

Under grunngjeving for kvifor tiltaket må gjennomførast i verneområdet skriv dei:
Denne lokasjonen ønsker vi gjerne å bruke i forbindelse med øvelse Istapp. Dette er første lange prøvelse rekruttene våre står ovenfor før de bli aspiranter, og første gang i sesongen vi virkelig får de storslåtte kameravinklene og virkelig for vist hvor grandios naturen i området er. Vi ønsker gjerne å være i dette området grunnet de vinterstabile værforholdene, som gjør det enklere å planlegge denne vinterøvelsen, og ønsker å vise Voss og omegn fra sin vakreste side.

I e-posten med presisjonar og tilleggsopplysningar skriv dei vidare:
I søknaden nevner jeg at det vil være vanskelig for oss å finne alternativ rute rundt landskapsvernområdet, da øvelsen primært dreier seg rundt en vannøvelse som kandidatene skal gjennomføre.

I e-posten legg dei til slutt til:

Videre ønsker jeg også å informere om at vi under øvelsen vil bruke drone for å filme deler av etappen, og vil ikke være lenge om gangen. Slik jeg har forstått regelverket trenges det ikke noen egen søknad for dette, men for ordens skyld ønsker jeg å inkludere det i dialogen.

Dei referer til forvaltningsplanen for Stølsheimen og dreg fram dette avsnittet:
«Det er auka spørsmål om bruk av drone i området. Drone er ikkje definert som motorferdsel, og reglane om forbod mot motorferdsel i verneområdet omfattar difor ikkje bruk av dronar. I verneforskrifta er det ikkje eigne reglar for støy. Bruk av drone må likevel utførast slik at det ikkje fører til skade på naturen jf. naturmangfaldlova § 6, og aktiviteten må ikkje vera til sjenanse for folk som bur eller ferdast i området.»

Dokument som bakgrunn for saka:

- Søknad om motorferdsel frå Seefood TV AS, sendt 02.01.2024.
- E-post med tilleggsopplysningar og nye kart, sendt 23.01.2024.
- Administrativ uttale frå villreinemnda for Nordfjella, Fjellheimen og Raudafjell, sendt 19.02.2024.

Søknaden blir vurdert etter:

- Verneforskrift for Stølsheimen landskapsvernområde 21.12.1990

- Forvaltningsplan for Stølsheimen verneområde, rapport nr 1 – 2017
- Naturmangfaldlova av 19. juni 2009
- Miljødirektoratet sin rettleiar M106-2014. Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter.
- Sårbarhetsvurdering av utvalgte lokaliteter i Stølsheimen landskapsvernområde. Stier til besøksmål Berdalen-Åsedalen og Sendedalen. NINA rapport 1559. 2018.

Lovgrunnlaget

«Føremålet med vern av Stølsheimen er å ta vare på eit særmerkt og vakkert vestlandsk fjell- og fjordlandskap med kulturminne, kulturlandskap og naturmiljø som er lite påverka av tekniske inngrep, samstundes som området skal kunne nyttast til landbruk, friluftsliv, jakt og fiske.»

Motorferdsle på land og innsjøar, og landing med luftfartøy er forbode, jf. pkt. IV nr. 4

Motorferdsel i samband med TV-innspeling er det ikkje opning for i dei spesielle dispensasjonsreglane i verneforskrifta. Forvaltninga må vurdera om det er heimel for å behandla søknaden etter den generelle dispensasjonsregelen § 48 i naturmangfaldlova fyrste ledd og fyrste alternativ; «*Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak frå et vernevedtak dersom det ikkje strider mot vernevedtakets formål og ikkje kan påvirke verneverdiene nevneverdig.*» Begge vilkåra i § 48 må vera oppfylt, både at det ikkje skal vera i strid med verneføremålet, og ikkje vera til nemneverdig skade på naturverdiane MD veileder). Dersom begge vilkåra er oppfylt kan ein vurdere å gi dispensasjon. Da skal ein vurdere omfanget, miljøpåverknaden, naudsyntheita og presedensverkanden (jf. Miljødirektoratet sin rettleiar M106-2014. § 48 er meint for spesielle tilfelle som ikkje vart diskutert ved opprettinga av vernet og som kan beskrivast som bagatellmessige. Det skal ikkje vere ei utviding av verneforskrifta.

Etter naturmangfaldlova (nml) § 7 skal prinsippa i §§ 8 – 12 leggjast til grunn ved utøving av offentleg mynde, og det skal koma fram av vedtaket korleis prinsippa er vurderte og vektlagt i saka.

Vurdering

I forvaltningsplanen står det at det er eit mål å halde motorferdselen i Stølsheimen landskapsvernområde på eit lågt nivå, og at det berre vert gjeve opning for motorferdsel til formål som er vurdert som naudsynt. Da det er mange vatn i desse fjellområda som ikkje ligg inne i eit landskapsvernområde, vert det vanskeleg å argumentere for at det er naudsynt for tv-innspelinga å gjennomføre tiltaket på akkurat denne plassen og med bruk av motorferdsel.

I forvaltningsplanen står det vidare at: «*Løyve til motorferdsel for media (t.d. fotografar og journalistar), vil normalt ikkje verta gjeve. Unntak kan gjerast dersom aktiviteten kan medverke til å fremje verneformålet.*» Grunngevinga Seefood TV AS oppgjev for å gjennomføre køyringa i verneområdet er vinterstabile vêrforhold og å vise Voss og nærliggjande område frå si vakraste side. Sendedalen er ikkje einaste plass med vatn og vinterstabile vêrforhold i Voss herad og nærliggjande område, og dette er derfor ikkje ein tilstrekkeleg grunn til å bruke motorisert ferdsel for å filme akkurat i Stølsheimen

landskapsvernområde. Det kan argumenterast for at å vise fram verneområdet kan vere positivt for verneformålet ved at ein får vist fram det særmerkte landskapet. For å kunne nytte denne opninga for motorferdsel som vert gitt i forvaltningsplanen, bør føremålet med filminga vere å vise fram landskapsvernområdet spesifikt og formidle verneverdiane konkret. Føremålet med denne innspelninga er underhaldning ved å gjennomføre ei øving i eit vatn i eit generelt vakkert landskap. Å opne opp for motorferdsle for filming av underhaldningsprogram vil skape presedens for både dette og andre landskapsvernområde. Dette vil kunne gi ei stor samla belastning jf. nml. § 10. Skuterkøyring på snødekt mark vil ikkje setje spor i terrenget, men vil kunne vere til sjenanse for vilt og friluftsliv. Sendedalen er mykje nytta til friluftsliv, og omfattande motorferdsle desse dagane kan vere til sjenanse for friluftslivet som er ein del av verneføremålet.

Kunnskapen om området er henta frå forvaltningsplan for Stølsheimen og sårbarheitsvurderinga av utvalde lokalitetar i Stølsheimen. Det er registrert trua fuglar i området, og Sendedalen er ein del av Fjellheimen villreinområde (Naturbase,20.02.24). Kunnskapen om området er vurdert som god nok for å vurdera saka jf. nml. § 8.

Sendedalen ligg i Fjellheimen villreinområde. Villreinemnda gav ei administrativ uttale til saka, der dei skriv «*Generelt gjeld det jo at uroing på denne tida er negativ for reinen som treng ro for å førebu seg på kalvinga i april/mai. Dyra går på sparebluss og er avhengig av å tære på fettreservane og toler derfor lite stress og uroing/jaging. Både villreinemnd og villreinutval, og andre med ansvar for velferda til villreinen, er ofte ute i media og poengterer at «folk flest» må vise aktsemd dersom dei er i villreinområda og treff på villrein, halde hundar i band osv. Det vil derfor vere uansvarleg av forvaltninga å gje grønt ljøs til slik omfattande motorferdsle det er snakk om her, sjølv om det er kortvarig. Nyare kunnskap viser at dei fleste villreinområda er inne i ei negativ utvikling, det gjeld også villreinen i Fjellheimen som i kvalitetsnormen som nettopp er lagt fram har fått raud klassifisering, dvs dårleg tilstand. Når alt dette er sagt så kan sjølv sagt mykje av innspelninga skje på ei fornuftig måte dersom ein har avklara at det ikkje står rein i dei aktuelle områda»*. Om lokalsjonen det er omsøkt for skriv dei vidare «*Vikafjellet/Finnbunuten. Kan gå greitt, dersom ein på førehand får avklara at det ikkje er villrein i området. Ev kontakte Kristoffer Ullern Hansen i Statens naturoppsyn»*. Om villreinen oppheld seg andre plassar desse dagane vil påverknaden av akkurat denne motorferdsle vere liten men med tanke på arbeidet som no vert lagt ned for å betre villreinen sine levevilkår, vil det samla vere negativt å opne opp for slik motorferdsle. Føre-var-prinsippet jf. nml. § 9 er derfor vektlagt i saka.

Forvaltar vurderer også at det burde vere mogleg å gjennomføre den planlagde filminga med lite eller ingen motorisert ferdslar dersom ein skal gjennomføre det i verneområdet, t.d. ved å gjennomføre aktivitetane ved det vatnet som ligg nærast Rv. 13, Vetlavatnet.

Nml. §§ 11 og 12 er ikkje vurdert i denne saka då det er innstilt på avslag på søknaden.

Sjølv om denne motorferdsle ikkje vil skada verneverdiane isolert sett, vil auka motorferdsel samla sett føra til auka uro. Samla effekt av fleire tilsvarande tiltak vil redusera verneverdiane og vera i strid med verneføremålet. Forvaltar vurderer på denne bakgrunn at det ikkje er heimel i verneforskrifta og naturmangfaldlova § 48 til å gje løyve til 20 turar med om lag 5 snøskuterar inn Sendedalen for tv-innspelning, og rår til avslag på søknaden.

Arkivsaksnr: 2023/16607-0

Sakshandsamar: Maria Baudonnel Underdal

Dato: 19.02.2024

Utval	Utvalssak	Møtedato
Stølsheimen verneområdestyre	8/24	27.02.2024

Saksframlegg - Stølsheimen verneområdestyre - møteplan 2024

Innstilling frå forvaltar

Stølsheimen verneområdestyre skal ha jamlege møte i 2024 for å handsame saker i verneområdestyret, og fylgje opp tiltak i forvaltningsplan og besøksstrategi.

Styret tek sikte på fylgjande årshjul:

- 27. februar: Styremøte med revidering av tiltaksplan for 2024
- 3. - 4. april: Konferanse for alle verneområdestyra i Vestland, og styremøte siste dagen.
- 21. mai: Styremøte teams
- 27. - 28. august: Styremøte med dialogmøte og synfaring til Fossesete og Rosete med rådgjevande utval. Overnatting på Vatnane.
- 11. november: Styremøte med planlegging av året som kjem

Dersom det ikkje er saker til dei planlagde styremøta, kan eit møte avlystast eller utsettast. Styret kan avgjera om nokon av møta kan gjennomførast som digitale møte.

Saksopplysningar

I fylgje vedtektene, bør styret tre saman minst fire gonger kvart år og elles når leiaren bestemmer (punkt 7). I 2023 møtte styret 6 gonger:

- 10. februar: Styremøte med fordeling av tiltaksmidlar på Voss
- 27. mars: Styremøte på Teams
- 28. april: Styremøte på Teams
- 09. juni: Styremøte på Teams
- 28.-29. august: Styremøte og dialogmøte med rådgjevande utval på Selhamar turisthytte.
- 20. november: Styremøte/planleggingsmøte for 2024 på Voss.

Vurdering

Forvaltar foreslår å legge opp til 5 styremøte i 2024, fordelt utover året ettersom når det pleier å vere mange/viktige saker å handsame. To viktige møtetidspunkt for verneområdestyret kvart år er i februar og i november. I februar er det prioritering av tiltak, og i november er det planlegging av tiltak for neste år. I april er det planlagt felles samling for alle verneområdestyra i Vestland, og vi planlegg styremøte på slutten av dag to.

For at styret skal få best mogleg kunnskap om verneområdet dei har forvaltningsansvar for, bør nokon av styremøta gjennomførast i kombinasjon med synfaringar i området. Den beste sesongen for å sjå på tiltak i felt er mellom juni og september, avhengig av snømengde og mål for synfaringa. I Stølsheimen har ein valt å ha dialogmøtet i samband med ei slik synfaring. I 2023 vart det tur frå Kvilesteinsvatnet til turisthytta på Selhamar. Fyrste dagen var det synfaring til damanlegget i sørenden av Vassøyane. Andre dagen var det synfaring på stien gjennom ura under Raudberget, og tur til toppen av Raudberget. I 2024 er planen å reise på synfaring til Fossesete og Rosete.